

מזל התאחדותנו

יוצא לאור

ע"י התאחדות אברכים דחסידי סאטמאר

בנשיאות כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

בני ברק - אלעד

שנה י"ג גליון תר"ג

ויקרא

ג' ניסן תשס"ט

אדם כי יקריב מכם קרבן לה'

דואג ועצוב, עמוף בניגון קודר, התהלך לו אותו בעל עסק אנה ואנה, כאשר לב יודע מרת נפשו כי לאהרונה מצב פרנסתו הולך ומחמיר וכמה אנשים שהיו רגילים לקנות אצלו מדי יום ביומו כבר אינם פוקדים כלל את בית מסחרו, ובמקום זאת הם קונים אצל שאר הסוחרים שבעיר.

דאגתו המרובה שהשתרגו על צוואריו טרם הגיעו לכדי חצאים, עד שנתברר לו שאפילו ידידיו הנאמנים כבר עזבוהו לאנחות, וקונים אצל שאר הסוחרים החדשים, הוא הצטער על כך והיפש עצות ותחבולות כיצד לגרום לכך שיהזור הקונים אליו.

משלא מצא שום עצה החליט לגשת אל ידידו ולדבר עמו גלויות, הוא הלך אליו ואמר לו: הלא היית ידיד הנאמן, ואם כן מדוע לאהרונה אינך פוקד כלל את בית מסחרי, השיבו הלה ואמר: אכן הצדק עמך, מעתה אשתדל למלא את בקשתך ולגשת לבית המסחר שלך.

ומאותו יום והלאה הי' הלה נכנס דורש בשלומו ובשלום בני משפחתו כדרך רעים וידידים קרובים, אך לא קנה אצלו מאומה אלא המשיך לקנות את כל קניותיו אצל סוחר העיר האחרים, כפי שנהג עד כה.

פקעה סבלנותו של אותו סוחר ואמר לו: וכי סבור אתה שבקשתי ממך שתסור אלי כדי לדבר דברים בטלים, הלא כל כוונתי היתה שתעסוק עמי במסחר ותאפשר לי להרוויח מעט ולהתפרנס ממך.

עפ"י משל זה מבאר המגיד מדובנא זללה"ה על נכון מאמרו"כ (ישעי' א"א) "למה לי רוב זבחיכם יאמר ה', שבעתי עולות אילים וחלב מריאים, ודם פרס וכבשים ועתודים לא הפצתי".

אכן ענין הקרבנות הוא קדוש ונעלה, ברם תכלית הקרבנות היא שבאמצעותם יתעלה האדם ויזדר מהחמאים, המטרה היא שהוא יבוא לבית ה' ויתקיימו בו דברי הפסוק "למען תלמד ליראה את ה' אלוךך כל הימים", וכשמו כן הוא "קרבן ה'" – להתקרב אל הקב"ה.

לעומת זאת, אם הקרבת הקרבנות לא מביאים את המקריב למטרה זו, עליו הכתוב אומר (ישעי' א' ב') "מי ביקש זאת מידכם רמום הצרי", שהקב"ה כביכול אומר לישראל שהתכלית אינה להתהלך ולהסתובב בחצרי ללא מטרה וללא שום תועלת, רק המטרה היא לעסוק עמי בעסקי קודש, ובלעדיהם לא הושגה כלל מטרת הקרבנות.

תוכן העניינים

לקח טוב.....עמוד ג'

שבת בשבתו.....עמוד ה'

דבש תמרים.....עמוד ז'

בשפתי צדיקים.....עמוד ט'

פרפראות לחכמה....עמוד י"א

ודרשת וחקרת.....עמוד י"ב

פניני התורה.....עמוד ט"ו

חוקים להורותם.....עמוד י"ז

הילולא דצדיקא.....עמוד י"ח

דבר בעתו.....עמוד כ'

משולחן מלכים.....עמוד כ"ה

להנסת מודעות, ברכות מזל טוב,

הנצחת שם, לעילוי נשמת

ולכל שאר עניני המערכת

הארות והערות וכדו'

אפשר לפנות

להד"ר יושע פאליק שווארץ הי"ו

011-972-527617061

ערש"ק פרשת ויקרא תשס"ט לפ"ק

ב"ה

נפשי בשאלתי ועמי בבקשתי...

אל מע"כ ידידי וחברינו הקר הי"ו

עס איז צו אונז אנגעקומען די הארצרייסנדע געבעהט פון אונזערע טייערע און היימישע ברידער אין בני ברק, וועלכע האבן געבעך נישט דאס מעגליכקייט צו איינרישן דעם יו"ט פסח אין זייערע שטובער.

די גאנצע יאהר הערשט ביי זיי אַ דחקות און עניות, זיי מוטשען זיך טעגליך אויף לחם לאכול ובגד ללבוש, און אצינד ווען עס קומט דער יו"ט פסח האבן זיי נישט ליידער פון וואו צו אנהייבן צו אויסצאלן די אומגעהוירע שווערע הוצאות החג.

דעריבער בעטן מיר אייך, את אחינו אנו מבקשים לאמיר אינאיינעם העלפן אחינו בשרינו אונזערע נאנטע און באקאנטע אין ב"ב, נעמט אנטייל בגוף ובממון מיט א ברייטהארציגע שטיצע ביים

מס יבת מלזה מלכה

וואס קומט פאר היינטיגן מוצש"ק אין עמרת זקנים

לטובת "קמחא דפסחא - ידי חסד"

וועלכע פארטיילן פעקלעך עסן און טרינקען אויף פסח

פאר די הונדערטער משפחות נצרכות אינערהאלב קהילתינו הק' אין ב"ב

אין דעם זכות פון באלייכטן שטובער פון אחים לדעה, וועט איהר זיכער זוכה זיין צו אַ לעכטיגן כשרן יו"ט.

איידר פריינט וועלכד ווארטן אול איידר זישיינן אן אן 1368

אברכים וואו קהל יב"ב ז' אטמאר בני ברק י"א

הערשל אילאוויטש, ישראל פריינד, היים בערקאוויטש, יוסף צבי בנעט,

נפתלי פריינד, יואל (ברט"ה) ווייס, אלטער משה קליין, יואל (ברא"ט) לאנדא,

איתמר טובי שווארץ, יצחק זאב שווארץ, יואל טאבאק, יואל פארקאש.

לקח טוב

ליקוטים יקרים, מפי סופרים וספרים ע"ד מוסר וחסידות נאמרים

תחת שבט ביקורת, כי אז יזוכה לראות שעדיין רחוקים מעשיו מן השלימות וכי המעלות אינן מעלות כלל ועיקר, "הפשיט את העול"ה" אם רוצה אדם להפשיט מעל עצמו את הגאות שנקרא עול"ה, שלבו עולה בגאוה וזה המידה הוא רוצה לבטל כי עלולה להתעורר בקרבו כסיברו שכבר הירבה והגדיל עשות, הרי "ונתה אותה לנתחיה" ינתח את מעלותיו ויעיין בהם היטיב, כי אז יזוכה לראות שאין לו במה להתגאות. (עריבי נחל)

☆

נפש כי תחטא בשגגה מכל מצוות ה' אשר לא תעשינה ועשה אחת מהנה, "ונפש כי תחטא" החטא מהו, אם "מכל מצוות ה' אשר לא תעשינה" שעשה את המצוות באופן שאינו קרוי כלל עשייה, בלי היראה הראויה, ואף על פי כן "ועשה" הריהו מתיימר שעשה את המצוות ודעתו נוחה מעצמו, זהו החטא, אילו הוא היה עובד ה' אמיתי, היה יודע יפה שעדיין לא עשה מאומה. (קדושת לוי)

☆

ונפש כי תחטא ושמעה קול אלה וגו', מובא בספח"ק בשם הזוהר שהשי"ת מתמיה זאת על הנשמה, ונפש כי תחטא בתמיה, ושמעה קול אלה, שמשביעין את התנינוק במעי אמו כו', ונפל במורשי לבבי לפרש הסיפא דקרא אם לא יגיד ונשא עונו, דהנה ידוע שהשי"ת הוא רחום וחנון, ובוודאי שאדם החוטא מתוודה ואומר חטאתי לה', כך וכך עשיתי, ומודה ועווב אז ירוחם ומכפר לו השם יתברך, ואם רשע בעונו ימות בלא ויודוי, אפילו אז אוי לו ואוי לנפשו, כי רעה גמל על עצמו, ולפי זה יתרוץ מלת לוא באל"ף וי", והכי פירושו אם "לא" יגיד רצה לומר, אם לא יתוודה בהיותו בחיים, אז ונשא עונו ישא עונו צרור בשמלתו על שכמו, אמנם אם "לו" יגיד רצה לומר אם לו ית' יגיד ויתוודה על עון אשר חטא, אז ונשא עונו, כמו שנאמר נושא עון ופשע, ר"ל שהשי"ת מוחל לו על עוונותיו. (אור פני משה)

חסר תיבות הרבה במקרא, ואמר ז"ל לפרש כי שם המין האנושי שנקרא אדם, שורש השם הוא דם, על שם רביעית דם שנפשו של אדם תלויה בו, רק אות האלף נוספת לו על ידי התפלה, שהיא דביקות להשי"ת אלופו של עולם, וזשה"כ לא תאכלו על הדם, בעת שהשם הוא רק דם ולא אדם, עכד"ק, וזה ירומו בכתוב, אדם, ר"ל שם אדם אימתי הוא, כי יקריב מכם קרבן לה', דהיינו תפלה שהוא במקום קרבן, וגם התקרבות נפשו לה' כאשר יורה שם תפלה להיבור כה' מל' הכתוב נפתולי אלקים נפתלתו, אז יקרא שמו אדם.

(נועם מגדים)

☆

מן הבהמה ומן הבהמה ומן הקרבן ומן הצאן תקריבו את קרבנכם, וכרש"י מלמד ששנים מתנדבים עולה בשותפות, קרבן של שלימות יתכן רק בשאין האדם פורש מכלל ישראל, אלא רוחש הוא ידידות וחיבה לכל אדם מיישראל, משתתף בציבור היהודי ומבטל את עצמו בפניו, על ידי היות "שנים" בצוותא עם עוד יהודים, "ובשותפות" עם כלל ישראל, אפשר לנדב עולה אמיתית. (ישמח ישראל)

☆

מן הבהמה ומן הקרבן ומן הצאן תקריבו את קרבנכם, עד היכן מגעת כח הדיבור, שאותה בהמה טרם הקדישו לעולה, היתה ככל הבהמות, ואילו ברגע בו הוציא האדם את הדיבור מפיו, חלה עליה קדושה, והיא שונה מהאחרות, כך ש'מן הבהמה ומן הקרבן ומן הצאן' ניתן ללמוד כיצד על האדם להעריך את דיבורו באופן שיתקרב על ידה להשי"ת, 'תקריבו את קרבנכם'. (תפארת שלמה)

☆

והפשיט את העולה וניתח אותה לנתחיה, מי שסבור שהוא מחונן במעלות טובות, וחושש הוא פן יגיע בגלל זה לכלל גאוה, הרי העצה היעוצה לכך הוא שינתח את כל מעשיו ומעלותיו הטובים לנתחים נתחים ויעביר אותם

ויקרא אל משה וידבר ה' אליו מאוהל מועד, ויקרא נכתב באלף זעירא, השי"ת שהוא "אלופו של עולם" משים עצמו ל'זעירא' ומצמצם את עצמו כך, שזיו קדושתו יהא שרוי בכל אתר ואתר, אפילו בנפשו של הרשע הגרוע ביותר, מהבהב ניצוץ אלוקי, שמביאו לעתים לידי הרחורי תשובה, כאילו היה השי"ת קורא אליו, רק כי לא כל אחד תופס ומבין את הקריאה הזאת, אשר "האלף זעירא" הניצוץ האלוהי המצומצם המצוי בקרבו קורא אליו, ולפיכך היא נשארת בגדר קריאה גרידא, אולם מי שקולט היטיב את הקריאה הזאת וחוזר בתשובה אל השי"ת, הריהו מתקשר אל האלוהות שבקרבו, וההשפעה עליו מתגברת והולכת, "ויקרא אל משה" באלף הזעירא, תמיד מצטמצם השי"ת וקורא אל האדם מתוך פנימיותו, קריאה זו מכוונת באורח לכל אדם, ורק אם האדם קולט את הקריאה הזאת, הריהו הופכת לבחי' "וידבר ה' אליו מאוהל מועד" השפעה תמידית קבועה של הקדושה האלוקית. (מאור עינים)

☆

אדם כי יקריב מכם קרבן לה', הרמב"ן אומר, כי ענינו של קרבן הוא, שכאשר יראה אדם כיצד זורקים את דם הבהמה ושורפים את אבריה, יחשוב בליבו כי מן הדין ראוי היה הוא עצמו שייעשה לו כך בגלל חטאיו, אך חסד הוא מאת השי"ת שהוא מקבל את הבהמה בתור כפרה תחתיו, זה שאמר הכתוב, "אדם כי יקריב מכם" לאמיתו של דבר ראוי היה הקרבן להיות "מכם" מן האדם גופו, אלא "קרבן לה'" מן הבהמה" חסד עושה השי"ת עם האדם ואיננו דורש זאת ממנו, אלא שיקריב בהמה תחתיו. (אלשיך)

☆

אדם כי יקריב מכם קרבן לה', יש לפרש עם דברי בוצינא קדישא הרב ר' דוב בער ממעורר ישו ז"ל, על מאמרם ז"ל בפסוק לא תאכלו על הדם, לא תאכלו קודם שתתפללו על דמכם, והנה לפי"ז



מפעל "קמחא דפסחא"
שע"י קהל יטב לב ד'סאטמאר
קרית יואל - בני ברק

טייטערע ברידער

החלצו חושים ושאו ידיכם קודע
העלפט ארויס מיט א ברייטע שטיצע
צו באלייכטן אויף יו"ט פסח הבעל"ט
הונדערטער שטובער פון אנ"ש אין ארה"ק

ווען איר וועט זאגן ביים הייליגן סדר נאכט די ווערטער
כל דמפין ייתי וייכול, כל דצריך ייתי ויפסח
וועט איהר קענען אינזינען האבן די ארימע משפחות פון ארץ ישראל

אין זכות פון באלייכטן
אידישע שטובער
וועט איהר זוכה זיין
צו א לעכטיגן תמיד
ונוכה לאכול מן הזבחים
ומן הפסחים בביאת
גוא"צ במהרה בימינו אמן



רישט אייך אין
א זכות משפחה
מיטן סכום פון
בלויז **180 דאלער**
האט איהר די זכיה
אויסצואלן דעם יו"ט פסח
פאר א היימישע משפחה
מענ"י אר"י



Tiferet Grafik

שבת בשבתו

אמרות קודש בעניני שבת נאמרים,
על פרשת השבוע ערוכים וסדורים

ענין קריאת פרשות הקרבנות קודם פסח

יש לשום לב על זה שלעולם מתחילין ספר ויקרא קודם לפסח בשנה פשוטה. גם שמעתי מהרב הקדוש רבינו מנחם מענדיל צוק"ל מרימאנוב שהמנהג היה מקדם כשסיים הקורא לקרות פרשת ויקרא שמסיימת "לאשמה בה", היו הקהל עונין אחריו ל'אל א'שר ש'בת מ'כל ה'מעשים ב'יום ה'שביעי, שהוא ראשי תיבות לאשמה בה, וזה צריך למודעי מה ענין רמז זה לסיום פרשת ויקרא.

ונראה לומר בכל זה כי הנה אחז"ל עה"פ משכו וקחו לכם צאן משכו ידיכם מן הע"ז שישראל בהיותם במצרים היו עוע"ז, וכשהגיע עת גאולתם הזהירם הש"ת שישובו בתשובה על עון ע"ז שבידם ועל ידי זה יגאלו. וידוע מאמר חז"ל שבכל עבירות אין המחשבה מצטרפת למעשה חוץ מע"ז, נמצא שהיו ישראל צריכין לשוב ולתקן את אשר עוותו במחשבה ובמעשה. והעיקר תיקון לעון ע"ז הוא שמירת שבת כהלכתו כמו שאמרו חז"ל כל המשמר שבת כהלכתו אפילו ע"ז כדור אנוש מוחלין לו. והנה השבת נקראת שבת מלכות שהיא בחינת מדת מלכות, ולכן בשבת מצוה לומר שירות ותשבחות יותר מכל ימי השבוע מפני שהמלכות נקראת פה כידוע. ושבת הגדול הוא מסטרא דבינה יובל הגדול כידוע, ועל כן הזהירם משה פרשת משכו וקחו לכם וגו' מראש חדש ואילך כדי שיתקנו באותן השני שבתות שיש להם עדיין קודם פסח עון ע"ז שבידם שהתיקון לע"ז הוא שבת כדלעיל. ובשבת ראשון תקנו עון המעשה שהשבת הוא בחינת מלכות פה כדלעיל ועקימת שפתיו הוי מעשה שמה שאומר שירות ותשבחות בשבת בדחילו ורחימו הוא מכפר לו עון המעשה, ובשבת השני שהוא שבת הגדול מסטרא דבינה עולם המחשבה על ידיה תקנו מה שפגמו במחשבה.

והנה בניסן נגאלו ובניסן עתידין להגאל, וכמו שאז יצאו ממצרים על ידי ששבו בתשובה ושתקנו מה שפגמו, כן לעתיד גם כן זמן תשובה לכל הוא לתקן פגם העוונות על ידי אותן השבתות. ועל כן מתחילין לקרות לעולם פרשת תורת כהנים קודם הפסח והסימן פקדו ופסחו מפני שהקרבנות מכפרין על המחשבה ועל המעשה כמאמר חז"ל שהעולה מכפרת על הרהור הלב, וקריאת הפרשה הוא במקום קרבן כאמור ונשלמה פרים שפתינו, וגאולת ישראל גם כן תלויה בתשובה שאם ישראל עושים תשובה מיד נגאלין ולכן מסיימת פרשת ויקרא בתיבות "לאשמה בה" שהוא נטריקון ל'אל א'שר ש'בת מ'כל ה'מעשים ב'יום ה'שביעי שכמו שהקרבנות מכפרין כן שמירת שבת גם כן מכפרת שכל השומר שבת כהלכתו מוחלין לו על כל עוונותיו, וכשנזכה לשמור שבת כהלכתו נזכה לגאולה העתידה כמו שאמרו ז"ל אלמלא שמרו ישראל שני שבתות מיד נגאלין. (מאור ושמש)

שבת היא זמן להעלות הניצוצות אל שדשם

בפסוק ויכס הענן את האהל וגו', פירוש כי לכאורה אינו מובן הדבר שאנו עושין בשבת שאז הוא הכל בעולמות העליונים ממש עולם הנשמות והי' מהראוי לעסוק כל היום רק בזמירות ותשבחות ולא באכילה ושתייה דברים הגדשמים מאוד אך מחמת שאז עת לעלות דברים הגשמים להוציא הניצוצות הקדושות ולעלותם אל שרשם, וזה אי אפשר בעת אחר בימי החול. וזה פירוש ויכס הענן את האהל פירוש הענן נקרא הקליפות ואהל הוא השראת השכינה ולמה זאת כדי להעלות כנ"ל, וזה פירוש ובהעלות הענן יסעו פירוש הש"ת מעולם וירידה זו היא צורך עלי'.

(לקוטי רמ"ל סאסום)

הצדיקים יש להם מנוחה בשבת

ונפש כי תקריב מנוחה וגו', איתא במדרש ר"י פתח טוב מלא כף נחת ממלא חפנים עמל ורעות רוח ארחב"א טוב מלא כף נחת זה יום השבת ממלא חפנים עמל ורעות רוח אלו ו' ימי המעשה, פי' דהנה הצדיקים אין להם מנוחה לא בעוה"ז ולא בעוה"ב ובשבת יש להם מנוחה, וגם אנו מתפללין שתשאר המנוחה הזאת, והפי' הוא כך צדיקים אין להם מנוחה מדברים שהוא רוצה ואין לו, אבל שבת הוא משבית לכל דבר וזה יש להם, וזה למעלה ממנוחת עוה"ז ועוה"ב, והנה ששת ימי המעשה הם ג"כ ימים שהש"י ברא אותם לעבוד אותם בהם מ"מ לגבי שבת הם נקראים עמל ורעות רוח שהם כמו מנוחה עוה"ז ועוה"ב. (חידושי הר"ם)

בשבת יכולים לעשות השבון הנפש לכל השבוע

ונסלח לו על אחת מכל אשר יעשה לאשמה בה, אבי הרה"ק ז"ל אמר בשם צדיקים כי לאשמה"ה ב"ה הוא ר"ת ל'אל א'שר ש'בת מ'כל ה'מעשים ב'יום ה'שביעי, כוונת הענין עפ"י מחז"ל (ביצה טז.) כיון ששבת ווי אבדה נפש, הענין בשם צדיקי אמת בכוונת המאמר הוא, כי בעת שהאדם טרוד במלאכתו אינו מרגיש עד כמה הוא עיף וגופו חלש, ורק אחרי שנוח מעבודתו המיגעית אז מתחיל להרגיש שאין בו כח, ואותו דבר באיש יהודי שכל השבוע הוא טרוד ומבולבל, אינו יודע בעצמו איפה הוא בעולם, ולשית חשבון בנפש, ורק כשבא שבת ובא אל המנוחה עושה חשבון הנפש, רואה כי ווי אבדה נפש, שמבשרך השבוע אבד את נפשו ע"י מעשיו ועצם עשית החשבון הוא טובה גדולה בעדו, שלא ישוב לכסלה, ויהי' זהיר מכאן ולהבא כמאמר העולם כי חשבון הוא חצי סלוק, וזהו כוונת המאמר ל'אל א'שר ש'בת מ'כל ה'מעשים ב'יום ה'שביעי, הו"ת הוא לאשמה"ה ב"ה, שע"י שמרגיש את אשמתו בימי המעשה בזה נכנס ליום השביעי. (ביתאברהם)

BEIRACH MOISHA
 183 Wilson Street
 Suit 119
 Brooklyn NY, 11211
 Email:
beirachmoisha@gmail.com

ועד להוצאת
ספרי ברך משה
 על התורה, על המועדים, ועל סוגיות הש"ס
 Tel 347-385-9580
 Fax 718-384-2557



בשמחה רבה הננו מודיעים בזה שכעת נדפס מחדש

ויש להשיגו אצל כל מוכרי ספרים



ההפצה ע"י:
כפתור ופרח
718 599-5104

פאר גרעסערע באשטעלונגען
 פון בתי מדרשים און מוסדות רופט:
615-658-4896

דבש תמרים

פנינים יקרים, מבאר הפרוה שרים, רבותינו הקדושים עצי התמרים

אדם כי יקריב מכם קרבן לה' וגו'. יי' עפ"י דברי הרמב"ם אל יאמר האדם הריני עושה מצות התורה בשביל שאקבל הברכות הכתובות בה, או שאזכה לחיי עוה"ב ואפרוש מעבירות כדי שאנצל מקללות ועונש של עוה"ב, שאין ראוי לעבוד השי"ת עדי"ז שזה נקרא עובד מיראה, ואין עובדן עדי"ז רק עמי הארץ וקטנים שמחנכין אותן לעבוד מיראה עד שתרכה דעתו ויעבדו מאהבה וכו', ולזה אמר אדם כי יקריב מכם קרבן לה', היינו שיהיה לה' דייקא בלתי תערובות שאר דבר זר ומחשבה פנויה, אף כי מן הבהמה וכו' תקריבו קרבנכם דייקא, כי נצמח מזה ג"כ טובה לכם ונקרא קרבנכם, אבל אתם לא תהיו עושים אך לה' לבדו בלתי שום תערובות. (קדושת יי"ט)

☆

ויקרא אל משה ברשיי איתא צא ואמור להם דברי כיבושין בשבילכם הוא נדבר עמי, ואפ"ל עפ"י משי"כ בקדושת לוי לפרש מאמר ההגדה ואילו קרבנו לפני הר סיני ולא נתן לנו את התורה דינו, והנה כאשר התקרבו ובאו בני ישראל לחר סיני פסקה זוהמתן ונזדככו איבריהם עד שהשיגו כל התורה מעצמם, אכן לפי שראתה חכמתו יתי כי לא יעמד תמיד על מדרגה גבוהה זו ע"כ ציוה אותם מיד על מצוות התורה, והשתא אי"ש כוונת רשיי צא ואמור להם דברי כיבושים בשבילכם הקב"ה נדבר עמי, שכל הציווים הם רק בשבילכם שהטאתם בעגל ועי"ז חזר היצה"ר לשלוט בכם אבל למושה לא הי' צריך הציווי כי נשאר תמיד בקדושה זו והשיג מעצמו את כל דברי התורה הזאת. (דברי יוא"ל)

ויקרא אל משה וכו'. במדרש רבה (פ"א ס"א) ברכו ה' מלאכיו גבורי כח עושי דברו לשמוע בקול דברו, במה הכתוב מדבר, בישראל שעמדו לפני הר סיני הכתוב מדבר, שהקדימו נעשה לנשמע, ויש להבין שייכות דרשה זו לכאן ויתבאר על פי מה שכתב החינוך (מצוה ט) דע כי האדם נפעל כפי פעולותיו, ולכן וכל מהחשבותיו נמשכים תמיד אחר מעשיו שהוא עוסק בהם, אם טוב ואם רע, ואפילו רשע גמור בלבבו וכל יצר מחשבות לבו רק רע כל היום, אם יערה רוחו וישים השתדלותו ועסקו בתורה ובמצוות ואפילו שלא לשם שמים, מיד ינטה אל הטוב ובכח מעשיו ימית היצר הרע, כי אחרי הפעולות נמשכים הלבבות, ע"כ. ולפי"ז יש לומר בטעם שהקדימו ישראל נעשה לנשמע, כי בני ישראל כווננו במאמרם נעשה, כלומר שאנחנו מצדנו נעשה כמה מיני פעולות ואמצעים לשמור ולקיים מצות ה', ועל ידי זה נזכה לכחית נשמע, שיומשכו הלבבות אחרי הפעולות ונבקש לקיימם כראוי וכדבעי. ובלכתנו בדרך זה יעלה לנו ביאור נכון בענין הקרבת הקרבנות, דאם האדם חטא בהמה מה חטאת, והרמב"ן בפרשתן כי מעם הקרבנות, כדי שיחשוב האדם בהביאו את קרבנו לה', כי חטא לאלהיו בגופו ובנפשו, וראוי לו שישפך דמו וישרף גופו, לולא חסד הבורא שלקח ממנו תמורה, וכיפר הקרבן הזה נפש תחת נפש, עי"ש שהאר"ך, אכן בכלל זה עדיין לא עלתה לנו ארוכה ההלא בכדי לעורר לב האדם ולהודיעו שהוא בעצמו היה ראוי לישחט, הלא די היה לו שיחשוב האדם ויתבונן

לעצמו כל זאת, ולאזה צורך שוחטין גם בהמה בפועל ממש, אך לדרכינו יבואר הדבר, כי בעוה"ר הלבבות אטומים וסתומים, וקשה מאוד לעורר לב האדם הסגור לחשוב שהוא בעצמו ראוי היה לישחט, אמנם כאשר האדם יהיה עסוק בפעולה זו להביא קרבן וכל המסתעף עמה, אזי אחרי פעולותיו ימשך ללבבו, וזה יביאהו להתעורר לתשובה הראויה. והנה מובן הדבר מאליו, כי לא נאמרו אלה הדברים לבני עליה צדיקים וקדושי עליון, אשר בכח קדושתם יכולים לעורר לבבם בלי פעולה בבחי' (רשיי תהלים נו ט) אני מעורר את השחר ואין השחר מעוררני אך בני ישראל אצל הר סיני היו צריכים להקדים נעשה לנשמע, משום שלא היו במדרגה גבוהה כזו שיתעורר לבבם בלי פעולה, אכן משה רבינו בעצמו רבן של ישראל בוודאי היה במדרגה גבוהה כזה. ובכן כאשר התחיל משה רבינו ללמוד עם בני ישראל פרשת הקרבנות, אשר ממנו נלמד מוסר השכל לאדם ששבהיות שהמרה את פיו יתייש ראוי שיש שישרף גופו לולא רחמיו וחסדיו של הקב"ה, ולכן צריכין לשחוט בהמה, כי הם אינם במדרגה גדולה כל כך וצריכין לעשות פעולות כדי לעורר הלב, לזה דרש המדרש ויקרא אל משה, כמה הכתוב מדבר בישראל שעמדו לפני הר סיני הכתוב מדבר שהקדימו עישי לנשמע, וכא להשמיענו כי מאותו מעם שהיו צריכין להקדים נעשה לנשמע, לכן נצטוו גם בפרשת הקרבנות לשחוט בהמה ולא די במחשבה בלב.

(כ"ק מרן רבינו דה"ק שלימ"א)

אויסנאם עמערדזשענסי קאמפיין

געטרייע ברידער, העלפט!

אין די סאמע ברען פון ערב פסח ווען יעדער פארענדיגט די לעצטע הכנות צום הייליגן יו"ט, הערשט לידער אַ פינסטערניש אין מערערע שטובער פון אונזערע אחים לדעה אין בני ברק.

די שווערע מצב הכלכלה און נידעריגע דאלער אין ארץ ישראל האט געבעך צוגעברענגט אז אין צענדליגע בעלי בת'ישע משפחות האט מען נישט די מינדעסטע מיט וואס צו צוגיין צום יום טוב, אונזערע ברידער שטייען פארצווייפלט און פארקלעמט און בעטן זיך צו אונז ברידער מעבר לים:

האט רחמנות! העלפט אונז צו צורישן דעם יו"ט פסח!

דעריבער לאמיר זיי העלפן מיט ברידערשאפט און געטריישאפט

ביים מסיבה מלוח מלכא קומענדיגן מוצש"ק אין ביהמ"ד עטרת זקנים

דורך זיי שיקן אויף יו"ט פסח לכל הפחות:



איין באקס
גרענ-דזשאם
\$ 36



איין באקס
פלייש
\$ 50



דערמיט וועלן מיר האבן אַ חלק פון די יו"ט פסח אין די שטובער פון אונזערע ברידער אין ארץ ישראל ווי אנדערש וועלן מיר זאגן ביים סדר נאכט אין די הגדה די ווערטער:
"כל דכפין ייתי וייכול... לשנה הבאה בארעא דישראל"

סיפורי צדיקים, בביאור הפסוקים המלאים זיו ונוגה מביקים

בשפתי צדיקים

אדם כי יקריב מכם קרבן לה'

הרב מאפטא סיפר לי שבילדותו היה מתענה ושאל להרב ר' אלימלך מליזענסק זצ"ל על זה והשיב לו אם תוכל אחר התענית לאכול אין מלכות קווארט קאשי יבישה שהוא ד' לוגין אז מותר לך להתענות, ואמר: "אלמלא יהי' לי עוד שנים להצטרף עמי לבטל התעניות הייתי מבטל אותה", עד כאן, וכשם שמצוה לשמור ישראל מעבירה כן מצוה ליזהר לכל איש אם יש לו מעט רפיון כח שלא יתענה, והעיקר שאדם צריך לעבוד להשם יתברך במדת האמת רצה לומר שלא ירגיש בשעת עבודתו ולא יתפעל בזה הוא עובד להשם יתברך ואף שאדם נברא בהרגשה ואיך יכול שלא להרגיש אמנם נראה כשהוא עושה רצון הלב, האם מרגיש שום התפעלות מזה עבור שעשה רצון הלב זאת לא יהיה מקבלת מזה חיות, כן האדם כמשתפלל או לומד, מקבל רק יותר חיות בכל פעם מהשי"ת וז"ש אדם כי יקריב מכם קרבן לה' רצה לומר קרבן הוא שמקריב את עצמו להשי"ת והתענות הוא גם כן קרבן שממעט חלבו ודמו, אבל מי שלומד ומתפלל הוא ג"כ בבחי' קרבן, שבזה מקריב עצמו להשי"ת ויכול אז לקרב כל העולם להשי"ת. (עירין קדישין)

והקרב והכרעים ירחץ במים

הרב החסיד מו"ה יעקב יודא הכהן גליק ז"ל בהיותו חתן הלך ליקח ברכה מאת מרן הייטב לב זי"ע לפני שבת הבעווארפין שלו, והיה זה בערב שב"ק פרשת ויקרא, אמר לו הייטב לב בזה"ל: "דיין טאטע ר' בן ציון וועט דיר העלפן פאסטן, און איך וועל דיר העלפן תשובה טאן", אח"כ התחיל הייטב לב להעביר את הסדרה שנים מקרא ואחד תרגום, ומיד הרגיש החתן בנפשו איך שהרה"ק תחיל בעבודתו לעוררו, והתחיל החתן לבכות מאוד, וכאשר הגיע הייטב לב אל הפסוק "והקרב והכרעים ירחץ במים" הרגיש החתן בעצמו כאילו הוא תולש מקרבו את הקרב והכרעים, ופרץ בבכיות גדולות, בינתיים נכנסה הרבנית ע"ה וכראותה איך שהוא פורץ בבכיות גדולות, קראה ואמרה אל בעלה: "לאז איהם שוין גיין דעם בחור", ושוב חדל מלעוררו לבכי. (גדולת יהושע)

נפש כי תחטא בשגגה

פעם נכנס איש אחד אל הרה"ק בעל "אוהב ישראל" מאפטא זי"ע, והיה כשראה אותו הרה"ק מאפטא עלתה בת צחוק על פניו, כשיצא האיש אמר הרה"ק למקורביו התמהים: אפרש לכם פשר הצחוק מהו: בזמן שביהמ"ק היה קיים הייתי כהן גדול (אגב, ידוע הדבר שבעת אמירת העבודה ביוהכ"פ היו שומעים יוצא מפיו: "וכך הייתי אומר" במקום "וכך היה אומר"), ואיש זה היה

מחשובי אנשי ירושלים, פעם אחת נכשל באיזה חטא בשוגג, והיה חייב להביא חטאת, הלך אצל מוכר הטלאים המבוקרים הראויים לקרבן, וביקש לקנות כבשה לחטאת, המוכר תמה איך בא לו לאדם חשוב זה שיכשל בחטא לפני הקב"ה, נתבייש האיש מאוד ומיהר כל עוד נשמתו בו ליקח הכבשה ולילך משם אל מחוז חפצו הוא הבית המקדש להקריב שם חטאתו, על אם הדרך פגשו בו ידידיו ומכיריו המה ראו כן תמהו מה יום מיומיים שהוא הולך ומטייל עם כבש, ובלית ברירה על תמיהתם כי רבה הוצרך לספר להם בכושות פנים מקרהו אשר קרהו, וכך המשיך בדרכו בכרכים כושלות ובפנים נפולות עד שהגיע סמוך ונראה למקום המקדש, והנה לרוע מזלו הרימה הכבשה רגליה והחלה לנוס לנפשה, רדף האיש אחריה עד שהיה עובר ורץ אחר חטאתו דרך שוקי ירושלים, וישמעו כל אנשי ירושלים את שמע חטאו שנתפרסם בכל רחובות העיר, מן המותר לתאר את גודל הבושה שהיה לו, בהיותו מחשובי העיר, אחר כל מסע התלאות והבזיונות בא לו אצל הכהן שם היה צריך לפרש חטאו ולהתוודות עונו, והכהן היה אומר לו דברי כיבושין וכשעת הקרבת הקרבן היו הלויים מנגנים בשיר עד שהיו מעוררים את לב החוטא והיה נמס בקרבו וחוזר בתשובה שלימה, וכשהאש היה רובץ על המזבח בדמות ארי היה סימן לדבר שנתקבלה תשובתו וכל עוד לא שב האדם בתשובה כראוי היה האש בצורת כלב, המשיך הרה"ק מאפטא בסיפורי: הנה כי כן היה גם הפעם אך ללא הועיל, צורת האש לא נהפכה לדמות ארי, עמד על כהן על גביו וזירזו ביתר שאת, הלויים הגבירו נגינת ביתר עוז, אך צורת הכלב לא נעלמה, כשראה האיש שתשובתו עדיין לא נתקבלה פתח ואמר בבכי: רבוננו של עולם, צרף נא לחטאתי את כל הבזיונות שעברתי עד שבאתי לכאן וקבל נא תשובתי ומחול לי, ואכן מיד נתקבלה תפילתו וצורת הארי נראה רובץ על המזבח, סיים הרה"ק מאפטא ואמר: כשנכנס לפני אדם זה שהוא גלגול נשמתו של איש ירושלים הלז, נזכרתי במעשה זה וזה היה פשר הצחוק. (פאר ישראל)

ושחט את בן הבקר

שמעתי מפה קדוש אחד, אם יתחיל במחלוקת עם שוחט, סופו לא יהי' טוב, דשולחן ערוך יורה דעה מתחלת בהלכות שחיטה ומסיימת בהלכות אבילות, רח"ל, ופעם באו בע"ב להגאון רבי ישראל סאלאנטער זצ"ל להתרעם על השוחט, וענה ואמר אנכי רוצה יותר בשוחט שיהי' צ"ט חלקים ביראת שמים וחלק אחד שוחט, מלהיפך צ"ט חלקים שוחט וחלק אחד יראת שמים. (פרדס יוסף)

מפעל קמחא דפסחא "נדיני חסד"

שע"י קהל יטב לב ד'סאטמאר

רח' קדושת יו"ט 6 קרית יואל - בני ברק

ערבי פסחים תשס"ט לפ"ק

ב"ה

אל כבוד אחינו בני"י שלומי נדיבי עם סגולה הע"י

הננו בזה בקריאה של חיבה ובקשה נרגשת מריחוק מקום וקירוב הלב עבור מפעל "קמחא דפסחא ידי חסד" שע"י קהל יטב לב ד'סאטמאר פה בעירנו בני ברק יצ"ו, אשר מטרתה ופעולתה לחלק מדי שנה בשנה חבילות של מזון לכבוד חג הפסח למשפחות הנצרכים מאנ"ש.

והן אך מן המותר לבאר גודל נחיצות הענין כאשר בהרבה בתי אנ"ש נעשה אור במושבותם ונכנס להם שמחת ועונג החג בחלוקה זו, בכדי שיוכלו לכלכל ולשמה את בני משפחתם בימי חג הפסח כראוי וכנכון, ומה מאוד גדלה נחיצתה של המפעל דלאחרונה כידוע נתרבו הנצרכים ה"י עקב מצב הכלכלה בארה"ק שמתדרדר והולך מיום ליום, ואם כי בימות השנה אין ידם של הנצרכים משגת די מחסורם לכלכלת ביתם, הרי בבוא ימי החג גדלו פי כמה ההוצאות מחמת צורכי החג ואין בידם פרוטה לפורטם, ולולא פעולת עזר המפעל לא היו מביאים לתוך ביתם די מחסורם בהרחבה והיו ח"ו מונעים עצמם מעריכת החג כראוי.

מן הנכון לציין בזה כי המפעל מקפידים מאוד על חלוקת המזון שיהי מתן בסתר באופן שלא יתבייש המקבל, כמו כן מחלקים למשפחות אך ורק צורכי החג הנצרכים בבית יהודי בכדי לערוך את היו"ט כדת וכנכון.

ולפיכך מצפים ומקוים אנו לעזרתכם הנדיבה, ונא אל תשיבנו ריקם מלפניכם, והושיטו לנו תרומת ידכם, ועי"ז תהיו שותפים לדבר מצוה במעשי הצדקה וחסד שנעשה ע"י המפעל קמחא דפסחא, ותהי נכון לבבכם בטוח שזכותם להאיר בתי משפחות נצרכות לקראת חג הפסח.

ובשכר זאת תזכו לחג פסח כשר ושמח, ונזכה עוד השתא לאכול מן הזבחים ומן הפסחים, בבנין בית המקדש במהרה בימינו, בביאת משיח צדקינו, ומלכינו כ"ק מרן רבינו שליט"א בראשינו, אמן.

הכ"ו א בקור אהבנה וכל יום le בקשה

22 ק"פ (ה"א אה"א) קמחא דפסחא ויז א"י 301 בקי"ל 2006 אה"א 22

יציא איוצוק ווייס אלו וצקאל שווארץ

פרפראות להכמה

מאמרים נחמדים, ע"ד דרוש מיוסדים
בפתור ופרח משוקדים

(חולין צ"א): חביבין ישראל לפני הקב"ה יותר ממלאכי השרת וכו' וישראל מזכירין את השם אחר שתי תיבות שנאמר שמע ישראל ה' וגו' ומלאכי השרת אין מזכירין את השם אלא לאחר ג' תיבות כדכתיב קדוש קדוש קדוש ה' צבאות, וז"ש ז'יקרא אל משה" ולמה קרא למשה ולא למלאה"ש ע"ז אמר המדרש "שמע ישראל ה' אלקינו" שמכאן מוכח שחביבים ישראל יותר ממלאה"ש לכן קרא למשה ולא למלאכים.

☆

אדם כי יקריב מכם קרבן לד' מן הבהמה וכו' תקריבו את קרבנכם. וי"ל עפי"ד הגמ' דמדת הדין אמרה נפש החוטאת תמות, והתורה אמרה יביא קרבן ויתכפר, והקב"ה אמר יעשה תשובה ויתכפר. וא"כ מדת הדין חסה על הבהמה ולא על האדם והתורה חסה על האדם ולא על הבהמה, והקב"ה חס על שניהם רק יעשה תשובה. וזה פ"י הפסוק אדם ובהמה תושיע ד' כמובן. וזה"ש אדם כי יקריב מכם היינו שיעשה תשובה בתענית שק ואפר ויתמעט חלבו ודמו, זה קרבן לד' מה שהקב"ה צוה ויעש, אבל מן הבהמה וגו' תקריבו זה הוא קרבנכם כי זה מה"ת אשר נתתי לכם, אבל הקב"ה לא צוה רק לעשות תשובה. (אמרי יוסף)

☆

ושחט את בן הבקר לפני ה' והקריבו בני אהרן הכהנים. איתא (ברכות לא:): כשהביאה חנה את בנה שמואל למשכן שילה ראה שמהדרים אחר כהן בכדי לשחוט קרבן אמר להם שחטיטה כשרה בור הביאו אותו לבעלי הכהן הגדול שאל אותו מנין לך הלכה, זו אמר לו מדכתיב "ושחטו ויהי הקריבו הכהנים, ולא כתיב אצל שחטיטה כהן רק בהקרבה כתיב הכהנים משמע ששחטיטה כשרה בשר אמר לו עלי מימר שפיר אמרת אבל מיהו מורה הלכה בפני רבך אתה והמורה הלכה בפני רבו חייב מיתה, והקשו המפר' למה היה צריך לומר "מימר שפיר אמרת" יאמר לו סתם שהורה הלכה בפני רבו, וי"ל הטעם שאסור להורות בפני הרב משמע בגמרא (עירובין ס"ב): הוא משום אפקרותא (חוצפה) לפי זה אם אמר חורה כהלכה גם חייב מיתה אבל במקום אחר (כתובות ס"ג) אמר אביי שהטעם הוא לא משום חוצפה אלא משום שלא מסתייע מילתא שהפסק יהיה כהלכה ואיתא (בכורות כ"ה): דיינן שטעה ודן שלא כהלכה צריך לשלם מביתו אם טעה בדניי ממונות חייב לשלם אבל טעה בדניי נפשות חייב מיתה, אבל לפי הטעם משום חוצפה אז אפי' אם דן בדניי ממונות טעה ג"כ חייב מיתה וזה הנפקא מינה בין שני הטעמים, וכאן שמואל לא פסק בדניי נפשות ולפי הטעם של לא מסתייע מילתא אינו חייב מיתה ועלי רצה לעשו במיתה משמע שהוא סובר שהטעם הוא משום אפקרותא ולפי הטעם הזה בכל ענין חייב מיתה, וזה שאמר לו עלי הכהן "מימר שפיר קאמרת" פסקת כהלכה ומסתייע לך מילתא "מיהו מורה הלכה בפני רבך אתה" וזה אסור מהטעם של אפקרותא. (חנכות התורה)

ויקרא אל משה וידבר ה' אליו מאוהל מועד. במדרש מכאן אמרו חכמים כל תלמיד חכם שאין בו דעה נבילה טובה הימנו. תדע שהרי משה ה' אחזן כל הנביאים ולא נכנס עד שקראו הקב"ה. ותמוה. ויש לבאר עפי"ד דמי שיש בו גאות משכח תלמודו ואין בו דעה, עיין פסחים (דף ס"ו), ואיתא בגמרא על שבעה דברים נגעים באים ואחד מהם הוא הגאווה. ואיתא במסכת אהלות מדרגות הטימאה ומחשב שם נגעים חמורה מנבילה, ולפי"ז בשאר בני אדם אם אין בהם דעה דהיינו שיש בהם גאווה נענש בנגעים, וא"כ נבילה טובה הימנו דטימאתה קיל מנגעים, אבל ת"ח הי אמינא צריך להיות לו גאווה שיהי' אימתו מוטלת על הצבור וישמעו דבריו. ע"ז בא המדרש ואמר ויקרא אל משה, שהרי משה אדון הנביאים והיה בו עניויות, לפי"ז מכאן דכל תלמיד חכם המתגאה וממילא אין בו דעה ששוכח משנתו, נענש ג"כ בעונש נגעים, ונבילה טובה הימנו.

☆

ויקרא אל משה. במדרש מכאן אמרו חכמים כל תלמיד חכם שאין בו דעה נבילה טובה הימנו. וי"ל עפי"ד בגמרא כל השוכח דבר אחד ממשנתו אין עפרו ננער לתחיית המתים. והנה לכאורה צריך להבין דברי המדרש שאיתא כל תלמיד חכם שאין בו דעה איך קורין תלמיד חכם למי שאין בו דעה, אלא שאין בו דעה ע"כ צ"ל שלמד ושכח. ואיתא בגמרא אף מתים שבחוץ לארץ יעמדו לתחי' שנאמר יחיו מתוך אלו מתים שבארץ ישראל, נבלתי יקמון אלו מתים שבחוץ לארץ. ולפי"ז יבואר המדרש כל תלמיד חכם שאין בו דעה, א"כ איך קורין אותו תלמיד חכם, אלא ע"כ שלמד ושכח, וא"כ אין עפרו ננער לתחיית המתים, וא"כ נבילה ר"ל מתים שבחוץ לארץ שקרוים נבילה כדכתיב נבלתי יקמון, טובה הימנו דהם יעמדו.

☆

עויל דברי המדרש הנ"ל, עפי"ד המדרש מעשה בטבח אחד בעיפורי שהיה מאכיל לישראל נבילות וטריופות, פעם אחד בערב יום כפור אכל ושתה ונשתכר ונפל ומת, התחילו הכלבים מלקקין את דמו ואתו ושיילון לר' חנינא מה לעברא ית"מ קדמיהן, א"ל זה שהיה גול את הכלבים ומאכיל את ישראל נבילות וטריופות השייך להם ארפיין להזן מידוהו קאכלו. וזה"ש תלמיד חכם שאין בו דעה זו תורה, ועברו זה הוא מאכיל לישראל נבילות וטריופות על ידי הוראותיו, נבלה טובה הימנו שהנבילה היה אוכלים אותם הכריות ע"י הוראותיו, ובשרו יהיה נאכל לכלבים כמעשה דטבח ההוא, א"כ נבילה טובה הימנו.

☆

ויקרא אל משה. במדרש פליאה איתא הה"ד שמע ישראל ה' אלוקינו ה' אחד, וי"ל המדרש ע"פ מה שכתבו המפר' למה קרא הקב"ה למשה ולא למלאכים שהם קרובים אל הקב"ה יותר מבני אדם ללמד שחביבים ישראל לפני הקב"ה יותר ממלאה"ש ואיתא

ענינים נפלאים, בסוגיות ובכפולים, שמקורותיהם בפרשת השבוע נמצאים

ודרשת והקרת

בענין חטאת ופסח שנובחו שלא לשמן

והנה במס' נדה סבר רב בנדה שנאנסה וטבלה טהורה לביתה, ומשמע התם שס"ל מצוות אין צריכות כוונה וכ"כ ההגהות אשר"י (שם), וא"כ לכאן תקשי מאי מקשי בגמ' מר"י דסבר שחטה לשם חולין פסול, ארב דסבר שחטו לשם חולין כשר, מאי קושיא רב לשיטתיה דסבר מצוות אין צריכות כוונה, א"כ כיון דלא נתכווין לשם קרבן אחר רק שנתכווין לשם חולין סתמא כשר מדמצוות אין צריכות כוונה, משא"כ ר"י לשיטתיה בפסחים (קיד) דמצוות צריכות כוונה, ע"כ סבר דשחטה לשם חולין פסול, דסוכ"ס הרי לא כיוון לשם שחיטת קדשים.

אלא צ"ל דשפיר הקשו בגמ' ארב מדברי ר"י דהגמ' ירדה לטוף דעתו של ר"י, דאי אפשר לומר דסבר שפסול משום דמצוות צריכות כוונה גרידא, דאי משום דסבר מצוות צריכות כוונה לחודיה, הו"ל לר"י למימר דאינו יוצא ידי חובת מצווה, ולא הוי ליה לומר דפסול, דהרי אם כל טעמו ונימוקו הוא משום מצוות צריכות כוונה, א"כ קרא לא אתיא לפסול שוחט לשם חולין ובוזה סבר כרב, אלא משום חסרון צדדית שסבר דמצוות צריכות כוונה א"כ אמאי פסול הקרבן.

ואין לומר דכיון דחטאת לא בא בנדבה, א"כ מה יעשו עם קרבן זה, דזה אינו דהרי גם אם לא בא בנדבה, ואעפ"כ בשחטו שלא לשמה כשר אלא דאינו יוצא המצווה, וה"ה אפ"ל כאן, וע"כ מדחזינן דר"י סבר דהקרבן פסול לגמרי, על כרחק אין הטעם משום דחסרה כוונה גרידא, אלא משום דסבר דכוונת חולין מחריב בחטאת, כמו כל מחשבה פסולה שגלי לן קרא בחטאת שנפסח הקרבן ע"י מחשבה זרה, וע"כ שפיר הקשו בגמ' לרב מדברי ר"י.

ומעתה אי אפשר לתרץ דרב לשיטתיה ור"י לשיטתיה כי כפי שביארנו אינו תלוי אי מצוות צריכות כוונה אי לא, וע"ז תירצו בגמ' לא הוי בלבו לשום אחד מכל אלו כשר ומרצה, דסתמא לשמה קאי ואם נתכווין לשם חולין סבר ר"י כשר ואינו מרצה, ומעתה אפ"ל דר"י לשיטתיה דמצוות צריכות כוונה וע"כ סבר דאינו מרצה דסוכ"ס לא כיון לשם שחיטת קדשים ורב לשיטתיה דמצוות אין צריכות כוונה וע"כ נקט רב סתמא כשר דס"ל באמת דמרצה, וא"כ נכונים ד' הרמב"ן (וע"ע בספרו בשו"ת ק"ד ח"ב סי' קס"ח אות ט').

בפרשתן (ויקרא ד' ל"ג) וסמך ידו על ראש החטאת ושחט אותה לחטאת וכו'. במתני' בריש מס' זבחים איתא כל הזבחים שנובחו שלא לשמן כשרין אלא שלא עלו לבעלים לשם חובה חוץ מן הפסח והחטאת שהן פסולין לגמרי, ובגמ' (דף ז.) ילפי' פסח דכתיב שמור את חודש האביב ועשית פסח שיהיו כל עשיותיו לשם פסח, וחטאת לפי דכתיב ושחט אותה לחטאת שתהא שחיטה לשם חטאת.

והרמב"ן במלחמות (עמ"ס ר"ה דף כח.) בסוגיא דמצוות צריכות כוונה, כתב דבקדשים לא בעיא כוונה דהא שוחט קדשים לשם חולין כשרין ועולין לשם חובה, ואפי' חטאת כדאיתא בפ"ק דזבחים עכ"ל.

וכל המפורשים תמהו עליו תמהון גדול, דלא נמצא בשום מקום דאם שחט חטאת לשם חולין יהי' עולה לבעלים לשם חובה, ואדרבה בזבחים (מו) איתת אר"י אמר רב חטאת ששחטה לשם עולה פסולה לשם חולין כשרה, מתיב רבה א"ר יוסי וכו' א"ל אביי דלמא לא הוי כלל כשר ומרצה, הא הוי בלבו לשם חולין כשר ואינו מרצה, עכ"ל הגמ', חזינן דהא דחטאת לשם חולין כשר ואינו מרצה היינו שלא עלו לבעלים לשם חובה כלל, וקשה על הרמב"ן דכתב דעולה לשם חובה.

והגרע"א בסוף ס' דרוש וחידוש בא' מן הכתבים תמה ע"ד הרמב"ן כקושיא הנ"ל והוא צע"ג, וכ' דצ"ל דטעות סופר הוא וצ"ל בד' הרמב"ן דכשרין אלא דלא עלו לבעלים לשם חובה, ואפי' חטאת ג"כ כשר, וכיון דכשר יש בו לעבור על כל תוספתא בלא כוונה עכ"ד.

ובשו"ת בית יצחק (חא"י ח"א סי' צ"א אות ה) מביא ד' הרמב"ן והתמיהה הנ"ל ומיישב ד' הרמב"ן בדרך חידוד דהנה לכאן קשה קו' גדולה ע"ד הגמ' בזבחים דרב אמר חטאת לשם חולין כשר, והקשו עליו בגמ' מר"י דסבר דאם כוונתו היתה לשם חולין פסול, והנה עצם דינא בשוחט חטאת לשם חולין פסול, קשה לכאן דהא דהחמירה תורה בחטאת אפ"ל דהיינו דווקא שלא יכווין לשם קרבן אחר, אבל כשכוונתו היתה לשם חולין לא איכפת לן ואמאי אמר ר"י דשחטה לשם חולין פסול, אמנם אפשר ליישב דאי מצוות צריכות כוונה א"כ לא קיים מצוות שחיטת קדשים דלא כיון לשם חטאת ולשם קדשים.

בפסח, דנימא דאיירי במי שהי' בריא בשעת שחיטה וחולה בשעת זריקה דשינוי בעלים לית כאן, כיון דכבר הוקבע להיות בעלים בשעת שחיטה, ע"כ אדם יוצא בה ידי חובתו, משא"כ הרמב"ם איירי בשחטו שלא לאוכליו, א"כ הא אינו ראוי לאכול בשעת שחיטה, א"כ בטל מינויו, ע"כ פסק דאין יוצא י"ח, וכו' עיי"ש בדבריו, עכ"פ חזינן מד' ג"כ הא חילוקא כד' הקנין תורה.

ובאור שמח על הרמב"ם מבאר ביאור חדש בד' הרמב"ם, דשאני פסח משאר קרבנות דבשחט "חטאת" לשם חולין הוי לאו בת מינא וע"כ לא מחריב בה, ואין בכחה של מחשבת חולין להפסיד הקדשים, משום דאין שום קשר ויחוס בין חטאת לשחיטת חולין, דשחיטת החטאת לצורך גבוה הויא, משא"כ שחיטת החולין באה להתיר האכילה ולהוציאה מידי אבר מן החי מידי נבילה, וע"כ כדי להפסיד הקדשים הוא רק בדבר המתייחס עמה והקרוב אצלה.

אבל פסח שונה מכל הקרבנות שבתורה שכל עיקרו אינו אלא לאכילה, ולכן נאכל אפי' כשהוא בא בטומאה משום שהוא לא בא מתחילתו אלא לאכילה, ואם שחטו שלא לאוכליו פסול, וכיון דאצל הפסח הוי האכילה עיקר כמו הזריקה, ע"י כששחט לשם חולין הוי שפיר בת מינא ומחריב בה, ומפסיד הקרבן, כי החולין דומה וקרוב לפסח יותר משאר הקרבנות, כיון שעיקרו לאכילה קאי, עכ"ד.

ובגור ארי' יודא (דיני פסח ס' ט' אות ב') מביא ד' האור שמח ודן בזה, דלכאו' הוא הדין נימא בכל הקרבנות כולם, דהרי בכל שחיטת קדשים אמרי' דהוא לאו עבודה, והתוס' ביזמא (ל.ב.) כ' הטעם דלאו עבודה משם דנוהג גם בחולין, ומוכח דגם בכל השחיטות דק דשום אין השחיטה לצורך גבוה, רק להתיר הברש מידי אבר מן החי ומיד נבילה, ומביא קו' זו בשם אביו הגר"מ זעמבא ז"ל.

ומסיק דהדבר ברור דשחיטת קדשים דין קדשים עליה, שהרי לדעת רש"י במנחות (ק) בעינן כלי שרת בשחיטה והוא לעיכובא, והא דכתב התוס' ביזמא דכיון דנוהג בחולין לאו עבודה הוא, צ"ל דסברתו דא"א ליתן שם עבודה על מעשה כזו שנעשית גם בחולין, כיון דענין העבודה היא הפעולה, ובענין הפעולה גופא אין חילוק בין שחיטת קדשים לשחיטת חולין, אף שיש חילוק בדין, מ"מ שם עבודה אינו תלויה בדינים, אלא בעצם הפעולה והרי עצם הפעולה שווה לשל חולין ע"כ סבר תוס' דלא שייך למיקרי שם עבודה.

אמנם הוא דווקא כשדנין על שם עבודה אבל מ"מ דין השחיטה בקדשים ברור הוא שהוא לצורך גבוה, ע"כ שאני שאר הקרבנות מחולין, משא"כ פסח דעיקרו לאכילה כלשון התוס' בזבחים (ט.צ.) ושוב כל ענין השחיטה שבו הוא רק לאכילה ע"כ דמי לשחיטת חולין, וע"כ חילק הרמב"ם בין חטאת לפסח, והבן.

והנה הרמב"ם (פ"ו מהל' פסולי המוקדשין הל' י"א) פסק דפסח ששחטו לשם חולין פסול שנאמר ואמרתם זבח פסח הוא לה' עכ"ד, והקשו המפרשים דהוא תמוה דהרי פסח וחטאת שוין הם במשנה, וכיון דחטאת ששחטה לשם חולין כשרה וכמבואר בדף (מו:) הטעם דאין חולין מחללין קדשים, וא"כ למה כתב הרמב"ם דבפסח פסול.

והכסף משנה (שם) כ' שהרמב"ם לקח מקור לדבריו בקרא ואמרתם זבח פסח הוא "לה", אבל עדיין הוא צ"ע דלא נמצא מקור לזה בש"ס, ועוד הקשה בברכת הזבח (מובא במשנה למלך שם) דעפ"י הרמב"ם אינו מובן המשך ד' הגמ' בזבחים (ועל קושייתו כ' השואל ומשיב בספרו דברי שאול שהיא תימה גדולה).

והקרא אורה (בפתיחה למס' זבחים) מבאר שיטת הרמב"ם דפסח לשם חולין פסולה, דאינו דומה לשאר קרבנות, דאפשר לחלק ולומר בהם שהוא כשר אבל לא עלה לבעלים לשם חובה, אבל בפסח אי אפשר לחלק כן דהרי אי נימא דלא עלו לבעלים לשם חובה, לא הויא פסח כלל, והוי כששחט שלא למנויו ולא מצינו פסח נאכל שלא למנויו, וצריכים הבעלים להביא פסח אחר, ופסח קמא איפסיל, ע"כ כתב הרמב"ם דשחטו לשם חולין פסול, עכ"ד.

ובקנין תורה בשמעתתא הקשה על דבריו דכלל זה ליתא דהרי הרמב"ם כתב (פ"ב מהל' קרבן פסח ה') שחטו לאוכליו לזרוק דמו שלא לאוכליו, הפסח כשר ואין אדם יוצא ידי חובתו הרי מצינו כהאי גוונא דהפסח כשר אע"פ דאין אדם יוצא י"ח בפסח.

אך דיש לחלק דהתם כיון ששחט לאוכליו א"כ כבר נתכשר הפסח בשעת שחיטתו (שבוה אנו לומדין מהפסוק תכוסו על השה, שיהי' נשחט למנויו והא שאין יכולין לאכול מן הפסח, משום שזרוק דמו שלא למנויו בזה אין כח לפסול הפסח, ודמי לחמשה שנתערבו עורות פסחיהן ונמצא יבלת בא' מהן, ואם נתערבו לאחר זריקת דמן פטורין מלעשות פסח שני כמבואר ברמב"ם (ה"ג מהל' קרבן פסח ה"ט), והרי התם נמי אף שאין אוכלין מפסח הזה עכ"ז הפסח כשר ככהאי גוונא, משא"כ בשוחט לשם חולין דמיד בשעת השחיטה כבר הי' שלא למנויו, שפיר פסק הרמב"ם דפסול, ולפי"ז יוצדקו ד' הקרא אורה וגוף הסברא צ"ע על דינא.

והנה סברא זו מובא גם בחידושי רבינו חיים הלוי על הרמב"ם (בפ"ב מהל' קרבן פסח ה"ז) דמחלק בין קודם שחיטה ולאחר שחיטה והביא כמה ראיות נכונות לזה, דהרי תנן דנמנין ומושכין ידיהן ממנו עד שישחט משא"כ לאחר שחיטה דאינו יכול עוד להמשך ממנו וגם דכבר הוקבע לבעליו בשחיטה, ולא שייך עוד כלל שיופקע דין מינוי ובעלות שלו מן הקרבן אשר ע"כ ממילא דגם באינו יכול לאכול בשעת זריקה, נהי דאין הפסח יכול להקרב עליו, מ"מ אינו פוסל עוד משום שינוי בעלים, כיון דהוא כבר נקרא בכל מצב בעליו של הקרבן. ולפי"ז מיישב שפיר דבגמ' שם איירי דזרוק דמו שלא לאוכליו דאם יוצא י"ח



מה נשתנה ?

וואס איז דער "קמחא דפסחא ידי חסד" אנדערש דאס יאר פון אלע אנדערע יאר'ן ?

- די נידעריגע מצב הכלכלה אין א"י...
- דאס וואוקס פון די נצרכים ליידער וועלכע דארפן באקומען דורך אונזערע קמחא דפסחא...

חסידי סאטמאר

צו וועמען זאלן מיר זיך ווענדן אויב נישט צו איך?!

געדענקט!!!

מיטן סכום פון \$ 180

האט איר די זכיה צו מחיה זיין אַ משפחה אויף יו"ט פסח

מה נשתנה
הלילה הזה
מכל הלילות

פנינים והירדשים בגמרא מס' שבועות הנלמד במסגרת חבורת "סודי התורה"

נר"נ ע"י אחד המגי"ש

פניני התורה

ברכת החמה וברכת האילנות, מה קודם

נחשב לתדיר יותר מברכת לישוב בסוכה, אע"ג שסיבת חיובה שונה, שכל פעם מברכים שהחיינו על דבר אחר כגון על פרי וכדומה, מ"מ כולו ברכת הזמן, ה"נ יש לבודק קודם ברכת החמה דברכת עושה מעשה בראשית תדידה יותר מברכת האילנות.

אך לכאורה יש להעיר דהנה רש"י כתב ולכן ברכת הזמן הוי תדיר שנוהג בכל הרגלים, ולכאורה למה לא כתב שנוהג נמי בברכת שופר וחנוכה ובשאר מצוות, וכתב רק שנוהג בכל הרגלים, לכאורה משמע להיפך דבעינן דהמחייב לברכה יהיה חיוב אחד להחשיב כתדיר, ולכן נקט שנוהג בכל הרגלים, ולא סגי בזה נוסח הברכה גרידא.

[ויש בזה עוד אריכות באחרונים לפי המבואר בפמ"ג דברכת שהחיינו דכל רגל הוי ענין בפני עצמו, א"כ שפיר יש להביא ראיה דנוסח הברכה מחשיבו לתדיר].

*

ראיה מסוגיית הגמרא במס' שבועות

וראייתו להביא ראיה מסוגיין דבעינן ד"המחייב" להברכה יהיה נמי תדיר, דהנה איתא בגמרא (שבועות ט) "אשכחן שעירי ראשי חדשים שמכפרים על טומאת מקדש וקדשיו, שעירי הרגלים מנולן שגם הם מכפרים על טומאת מקדש וקדשיו וכו', אי מדראש חודש אם תרצה ללמוד את דין כפרתם של שעירי הרגלים משעיר הראש חודש, יש לפרוץ ששונה שעיר ראש חודש שכן תדיר הוא יותר משעירי הרגלים, ולפיכך גדול כח כפרתו לכפר על טומאת מקדש וקדשיו".

ולכאורה קשה אם אמרינן דאין הולכים בתר המחייב אלא רק אם הוא אותו דבר, א"כ למה נחשב שעיר ראש חודש לתדיר יותר משעירי הרגלים, הרי ב"ב ראשי חדשים ישנם סך הכל י"ב שעירים, ואילו ברגלים יש י"ח שעירים, ד דפסח, ה' דסוכות, ב' דעצרת ואחד דר"ה. הדי לנו לכאורה דתדירות אינה נמדדת ב'מספרם' המרובה יותר אלא אם המחייב מרובה יותר, וצ"ל דכל ר"ח מחייב שעיר, וכן כל רגל מחייב בפ"ע, וא"כ ר"ח הוי מחייב טפי ממחייבים הרגל ואולי יש לחלק וצ"ע.

בגמרא (ברכות נ"ט) "תנו רבנן הרואה חמה בתקופתה הרואה את השמש במקום בו התחילה להקיף את הארץ כשנתלטה ברקיע בששת ימי בראשית וכו' אומר ברוך עושה מעשה בראשית. ואימות הוי מתי נמצאת השמש באותו המקום שהתחילה בו את הקפתה כשנתלה ברקיע, אמר אביי כל עשרים ושמונה שנין בכל עשרים ושמונה שנים, והדר מוזחור כאשר המחזור הגדול של החמה חוד ומתחיל ונפלה תקופת ניסן בשבתאי וזמן התחלתה של תקופת ניסן באותו הזמן בשעה הראשונה של הלילה באורתא דתלת נהוי ארבע [ימים שלישי בערב, שהוא הלילה שמחתו זים רביעי]"

*

ובגמרא (שם מ"ג) "אמר רב יהודה האי מאן דנפיק ביומי ניסן מי שיוצא בחודש ניסן וחזי אילני דקא מהוא לבלבם הרואה עין פרי שמוציאים פרה אומר ברוך שלא חיסר בעלמו כלום וברא בו בריות טובות ואילנות טובות להתנאן בה בני אדם".

*

בפעם הקודמת שעשו ברכת החמה בשנת תשמ"א נפלה התקופה בד' ניסן, ונתעוררה אז שאלה כשנודען לאדם ב' הברכות, ברכת החמה וברכת האילנות, איזה ברסה להקדים. אם ברכת האילנות דהיא תדירה בכל שנה, משא"כ ברכת החמה שויתא רק אחת לכ"ח שנה, או ברכת החמה דאמנם חיובה הוא רק אחת לכ"ח שנה, אבל מטבע הברכה הוא עושה מעשה בראשית, ומטבע כזו אמרינן כמה פעמים בשנה גם על ברקים, משא"כ הנוסח של ברכת האילנות אמרינן רק פעם אחת בשטה, וא"כ ברכת עושה מעשה בראשית ותדירה מברכת האילנות

וצדדי הספק אם נוסח הברכה גרידא מחשיבו לתדיר [ואז ברכת החמה הוא תדיר], או דלמא בעינן דהמחייב להברכה יהיה נמי תדיר [ואז ברכת האילנות הוא תדיר].

*

והביאו ראיה דנוסח הברכה גרידא מחשיבו לתדיר מהא דאיתא בגמרא (סוכה נ"ז) דלחד מ"ד מברכים קודם שהחיינו ואח"כ מברכים לישוב בסוכה, משום דברכת הזמן

**קיצור דינים, מפסקי הראשונים והאחרונים,
עם תוספת ביאורים וטעמים שונים**

חוקים להורותם

דיני טבילת כלים

נערך ונסדר ע"י הרב יחיאל מיכל אברהם פרידמאן שליט"א

שואלין ודורשין בהלכות החג שלושים יום קודם החג, והנה ישראל המהדרים במצוות נוהגים להשתמש בכלים מיוחדים לפסח, ורוכשים כלים חדשים ורבים מהם צריכים טבילה, על כן מצינו לנכון לכתוב קצת מדיני טבילת כלים.

חובי טבילה

כלי אכילה המיוצרים ע"י גוי או שנקנו מגוי חובה להטבילם בכדי שיצאו מטומאת הנכרי ויכנסו לקדושת ישראל (שו"ע י"ד סי' ק"כ סעי' א', וילפ' ממה שכתוב בתורה בפר' כלי מדין (במדבר ל"א, כ"א - כ"ג) דכתיב לגבי הכלים שלקחו שלל במלחמת מדין "כל אשר לא יבוא באש תעבירו במים... אך במי נדה יתחטא")

השתמשות בכלים

כלים החייבים בטבילה אסור להשתמש בהם לצורך אכילה וכדו' אפילו להשתמשות פעם אחת (רמ"א שם סעי' ח', וזהו דוקא בכלי המיועד לתשמש קבע אבל כלי המיועד לתשמש עראי ע"י לקמן).

עבר והשתמש בכלי קודם טבילה, אין המאכל נאסר (רמ"א שם ס"ז, משום שטבילה זו אינה אלא משום קדושה ולא משום איסור). גם אם עבר והשתמש עם הכלי הרבה פעמים, עדיין אינו פטור מחובת הטבילה וצריך לטבולו (לבוש שם, רמ"א סי' ע"ג, בא"ח סו"פ מטות).

ולכן הקונה או המקבל כלי אפי' ישן מאדם שמשער שמסתמא לא טבלו, צריך עכשיו לטבולו.

כלים המוחייבים בטבילה

אין חייבים בטבילה אלא כלים שמניחים עליהם או בתוכם את המאכל עצמו, אבל כלים שמניחים עליהם רק את הקדירה ולא את המאכל עצמו אינם טעונים טבילה.

ולכן חצבות הגז או הרשתות שבתנורים שמניחים עליהם את התבניות האפיה וכדו' אינם טעונים טבילה. כמו כן הצלחת שמניחים מתחת הכוס של קידוש שאין אוכלים בה אינה טעונה טבילה (בעל שבה"ל שליט"א). כלי המיועד לפצח אגוזים ושקדים פטור מטבילה (והמחמיר יטבול בלא ברכה, שו"ת שבט הלוי ח"ו).

כלי המיוחד לקילוף ירקות (שיילעד) מחוייב בטבילה (אם הוא מיוחד לירקות שאינם ראויים לאכילה בלא בישול כגון

תפו"א וכדו' יטבלנו בלא ברכה, ואם הוא גם לירקות הנאכלין חיים מטבילו בברכה).

כלים חד פעמיים

כלים ששימושם היא חד פעמי ואחר התשמיש הם נזרקים לאשפה, אינם חייבים בטבילה דלא חשיבי כלי תשמיש דאינם ראויים ל"כ לתשמיש קבע, (שו"ת מנח"י ח"ה סי' ל"ב, ח"ח סי' ס"ט, דאין משתמשים בו קבע הן מפני שעלותם זול ואין מטריחין לנקות אותן, והן דמחמת דקותן וחלישותן מתעקמן ומתקלקלין וא"א להשתמש בהם אלא חד פעמי).

ולכן כלי אלומיניום חד פעמיים באם כוונתו להשתמש בהם פעם אחת בלבד אינם חייבים בטבילה. ואם משתמש בהם יותר מפעם אחת חייבים בטבילה, ואף לשימוש הראשון חייב בטבילה אם בכוונתו להשתמש בו יותר מפעם אחת, (קובץ מבית לוי בשם שבה"ל).

התבניות מאלומיניום שמוטבע בהם חותמת הבד"ץ, מיוצרים באר"י ע"י שומרי שבת, ואינם צריכים טבילה אפי' אם משתמש בהם שנית, והתבניות הגדולות הארוזים עם תווית חותמת הבד"ץ (ולא מוטבע בהם החותמת), מיוצרים בחו"ל וצריכים טבילה.

הציצה בטבילה

יש להסיר מהכלים כל דבר שמודבק עליהם בכדי שלא יהיו חוצצים בעת הטבילה. דברים שאדם רוצה להשאיר על גבי הכלי לנוי אינם חוצצים, ולכן בקבוק ליין מקריסטאל וכדו' שיש אנשים שמקפידים להשאיר עליהם את ה"תווית" (לנוי או בכדי שיראו שזה מקורי) אינם חוצצים, ואפשר לטובלם ביחד עם המדבקה.

טבילה ע"י קטן או עכו"ם

קטן או עכו"ם אינם נאמנים על הטבילה, וכן אם אמרו על כלי שהוטבל אינם נאמנים, ואם יהודי גדול ראה ומעיד שהוטבל הכלי הרי היא נאמן. (י"ד סי' ק"כ סעי' י"ד-ט"ו, דקטן אינו נאמן להוציא כלי מחזקת איסור, ואף בכלים

שחייב טבילתו מדרבנן אינו נאמן הקטן לפי הרבה פוסקים, עי' פת"ש ורעק"א שם סעי' י"ד.

לכן אין לשלוח קטן לטבול כלים, אלא עם גדול הרואה ויוכל להעיד שהוטבל הכלי, וכשגדול עומד על גביו ורואה הטבילה יוכל אף הקטן לטבול ולברך, (דרכ"ת ס"ק ק"ה). כמו"כ אשה כשרה להטביל כלים.

ודין זה שייך אף לגבי הגעלת כלים, ואין לשלוח קטן להגעיל הכלים אלא אם כן גדול רואה ומעיד לבעל הכלי שהקטן הגעילם

ובשולח קטן להגעיל העצה הוא שגדול העומד על ההגעלה יודיע לבעל הכלי בפה או בכתב שהכלי הוגעל כד"ן, (וכלים חדשים שהגעלתם אינו אלא חומרא יש להקל להגעילם ע"י קטן, הראה"כ שליט"א).

טבילה לאחר המכירה

כלים חדשים שהוטבלו לפני המכירה יחזור הקונה ויטבלם לאחר שקנאם בלא ברכה, (דכלי סחורה אינם חייבים בטבילה, ולכן אלו הכלים כל זמן שעדיין לא קנאם הלקוחות נחשבים לכלי סחורה ולא לכלי סעודה, ועדיין לא נתחייבו בטבילה, ואף אם טבלם יש לומר דלא עלתה להם טבילה, ולכן יטבילם שנית בלא ברכה, שו"ת מנח"י ח"ח סי' ע', בעל שבה"ל שליט"א מובא בקובץ מבית לוי ט"ו).

ולכן כתבו הפוסקים שנכון שבעל חנות לא יטבול הכלים בכדי שהקונה יוכל לטבולם בברכה

כלי מתנה

כלים המיועדים ליתנם למתנות ואין בכוונת בעליהן להשתמש בהם לא יטבילם קודם הנתנה ואם הטבילם ונתנם במתנה יחזור המקבל ויטבילם בלא ברכה (קובץ מבית לוי שם, והטעם כיון דבשעת שהם ברשות הנותן לא נחשבים עדיין לכלי סעודה). וצריך להודיע למקבל שהכלי אינו טבול

כיסוי כלים

כיסוי הכלים חייבים בטבילה כמו הכלי עצמו (סעי' ה' וביאור הגר"א, כי הזיעה והגידים של התבשיל עולים על הכיסוי)

הטבילה

צריך להטביל את הכלי כולו כאחד, דהיינו שיכנס כולו בבת אחת למים ושלא ישאר ממנו אפי' כל שהיא חוץ למים, ואפי' היא כלי גדול (דאינו דומה להגעלה שהוא להפליט האיסור דיכול להגעיל במקצת במקצת).

וגם ידיות הכלי צריכים טבילה עם הכלי ושיהא כולם במים כיון שהם חלק מהכלי צריך שיהא הכלי

רפוי בידו בשעת טבילה, שאם המטביל יהדק את ידו בעת שמחזיק הכלי הרי זה חציצה. (שו"ע סעי' ב').

ואם הוא חושש ורוצה לאחוז הכלי בחזקה, יכול ללחלח בתחלה ידו במים וכך לאחוז הכלי ואז אינו חציצה. (שם).

כלי מלעקטע"ר

כלים החייבים בטבילה שהם נפעלים על ידי לעקטע"ר [מיחם, טוסטר וכדו'] מטבילים אותם כד"ן וממתינים להשתמש בהם עד שיתייבשו וכן אפשר לייבשם באמצעות כלי הנקרא "פעץ" (והנסיון מורה שבדך כלל הם אינם מתקלקלים כשמייבשים אותם כראוי, ומתקיים בהם "שומר מצוה לא ידע זבר רע").

וכן מיחס מפלסטיק אם יש בתוכו "גוף חימום" ממתכות צריך להטבילו (אף דפלסטיק אין טובלים, צריך להטבילו מחמת המתכות)

חוט של הלעקטער המחובר לכלי אין צריך להכניס כולו למים, ודי שיכנס למים את תחילת החוט.

ויש הסוברים לפטרם מטבילה, אם נותנים את הכלי לבעל מלאכה יהודי, שיפרק את הכלי ויבטל ממנו תורת כלי ויחזור לחברו לעשותו לכלי ובזה יפטר מטבילה (דעי"ז נחשב ככלי שנעשה ע"י אומן יהודי שא"צ טבילה, פוקים עפ"י הרמ"א ע"ג, ועי' שו"ת שבה"ל ח"י סי' קכ"ח דאין דעתו נוטה לעצה הנ"ל, ועי' שו"ת חשב האפור ח"ג סי' קט"ו)

כלי פלסטיק, חרס פורצל"ן

כלי פלסטיק - רובא דעלמא נוהגים שאין טובלים אותם (עי' שו"ת חלקת יעקב ח"ב סי' קס"ג דאף שיתכן שאם היה הפלסטיק קיים בימי חז"ל היו גוזרים גם עליו, אך היות ולמעשה לא היה בכלל הגזירה, אין לנו כח לגזור גזירות מעצמינו וכן מובא בשם החזו"א ובקובץ מבית לוי מובא בשם בעל שבה"ל שכן נהוג עלמא).

ועי' בגליונינו (בלק תשס"ח) במדור "שולחן מלכים" מה שהורה רבינו שליט"א דכלי פלעסטיק צריך טבילה, הואיל וכי נשתברו יש להם תקנה (ע"ז עה). לכן דומים למתכות שיכולים לתקנם ע"י התכה, והם בכלל חיוב טבילה ככלי זכוכית. (ועי' בשו"ת מנחת יצחק ח"ג סימן ע"ג, ובשו"ת קנין תורה ח"ב סי' פ"ד שכתבו ג"כ כנ"ל, עיי"ש).

כלי עץ חרס חרסינה ללא ציפוי זכוכית - אינם צריכים טבילה

כלי פורצל"ן חרסינה המצופה בזכוכית - המנהג לטבולם בלא ברכה (דנחלקו הפוסקים אי דינם ככלי חרס דפטור מטבילה, עי' דרכ"ת סי' ק"ב, ובקיצושו"ע ומסגרת השולחן סי' ל"ז).

לעיו"ג הרה"ח ר' ישראל טרעגער ז"ל

ב"ר יעקב ארי' הכהן ז"ל
גלבי"ע כ"א חשון תשס"ט לפ"ק

זו"ו האה"ח מרת צירל צפורה ע"ה

ב"ר משה יודא ז"ל
גלבי"ע י"ט טבת תשס"ח לפ"ק



לעילוי נשמת

האה"ח מרת אסתר פארקאש ע"ה

ב"ר מנחם ישראל ז"ל
גלבי"ע ה' אדר תשל"ו



הילולא דצדיקא

תולדותיהם של צדיקים ומעשיהם הטובים
של בעלי ההילולא אשר בשמותם נקובים

הגה"ק רבי אברהם יהושע העשיל בן רבי שמואל זי"ע מאפטא בעל "אוהב ישראל" יומא דהילולא ה' ניסן (תקפ"ה)

הגה"ק ר' אברהם יהושע העשיל מאפטא נולד בשנת תק"ח לאביו ר' שמואל מזמיגרד שהיה ראב"ד בעד ניישטאט, נצר להמהר"ם מלובלין וממהר"ם פארווה ורבי העשיל מקראקא ועוד, וכבר מילדותו התפרסם כגדול בתורה והיה תלמידו של הרה"ק ר' אלימלך מליזענסק זי"ע, והרה"ק המגיד מלזאטשוב זי"ע. כיהן בג' קהלות ראשונה בעיר קאלבסוב ולאחריו כיהן באפטא, ואמרו בשמו שאפטא גימטרי"צ"א כשילוב השמות הק' הוי"ה אדנ"י, ואח"כ כיהן כרב ביאסי, וכשנסתלק הרה"ק ר' ברוך ממעזיבוז זי"ע עבר לגור למעזיבוז, וחסידיים מצאורמו בקשר להקהילות שבהם הי' מלכותיה קא"ם ראשי תיבות קאלבסוב אפטא יאסי מעזיבוזש כלומר על ידו נתפרסמה בהן מלכותא דשמיא.

נסתלק ביום ה' ניסן תקפ"ה, ולפלא הי' התנהגותו ברי"ח ניסן חמשה ימים לפני פטירתו כי מנהג היה אצל הרה"ק מאפטא שעשה סעודות ר"ח בכל ר"ח ובר"ח ניסן עשה ג"כ סעודה, והתחיל לדרוש ממיתות הצדיקים אשר מיומא דנח נפש הצדיק מראים להם שכרם, ואמר ע"ז פירוש נחמד ואחר ברכהמ"ו עמד מן השולחן ופניו בווערים כלפיד אש, והתחיל להלך בחדרו אנה ואנה ואמר בזה"ל השלחן הטהור הזה יהיה עדות בעולם העליון שבזמן שאכלתי על שלחן זה אמרתי ד"ת ולא דיברתי דברים בטלים ח"ו, ולא אכלתי אכילה גסה, ואח"כ הלך למנורה ואמר שמנורה זו יהי עדות בעולם העליון שלמדתי ד"ת אצל הנר, ואח"כ הלך לבוס של קידוש ואמר זה הגביע יהיה עדות שקדשתי קידוש שבת יו"ט והבדלה, לתקן את שרשה בעולם העליון, וכך הלך אצל הספרים ואמר שכל הספרים גידון ועידו בתורת עדות שלמדתי בכונה בלי שום גיאות, ואח"כ הלך לארון הקודש ובכה בכיה גדולה וביקש שיחיה וכאשר ראה הרבי מאפטא שנגזרה גזירה מן השמים הניח שתי ידיו על ס"ת ונשקה ואמר הס"ת יהי עדות שכבדתי הספר כראוי וכשגמר כל הדברים הקדושים צווה שהח"ק יעשה מן השלחן אשר אכל עליו ארון המת.

סוד ה' ליראין

ידוע שרבו הרה"ק ר"א חלק לפני פטירתו סחותיו בין תלמידיו, ולתלמידו מאפטא נתן כח הפה, ודרסו הי' לספר מעשיות, ולומר גוזמאות, וכל דבריו הי' סוחת נפלאים, בחכמה עמוקה, פ"א כשדיבר הרה"ק מנעסכיו זי"ע מהרה"ק מאפטא אמר בשם צדיק אחד שהרה"ק מאפטא יודע סוד מאמר חז"ל "גיזמא קתני" לכן הי' כחו יפה לומר גוזמאות, ומסופר שכאשר נסע הרה"ק ר' יצחק מראדוויל זי"ע בן של המגיד הקדוש מלאטשוב זי"ע על חתנת בנו הרה"ק ר' דן שלקח בת הרה"ק מאפטא, ובאמצע נסיעתו בלילה שלפני יום החתונה בא המגיד מלאטשוב לבנו בחלום הלילה, ואמר לו שכאשר תתוועד עם מחותנך הרה"ק מאפטא והוא יספר מעשיות וגוזמות מעניני העולם, ותעמוד משתומם ומתפלא, תדע כי בדיבור זה הי' מלוכש סוד זה, ובדיבור זה יהיה מלוכש סודות אלו, וכן הי' בעת הוועד סיפר הרה"ק מאפטא מעשיות וגוזמות, וענה הרה"ק ר' יצחק זי"ע זה מובא במקבילים שם, וזה נאמר בזה"ל א' בכה"א ז"ל שם, נעם אלו הרה"ק מאפטא זי"ע, ואמר בזה"ל י' קונן א' מי האט א טאטע וואס ער קומט פאראויס דערצייליך

לא החזיק טובותי לנפשי

פ"א בא אליו איש אחד, והוציא מכיסו יין וכיבדו לשתות, וטעם הרה"ק מהיין, נאמר הנה היין טוב מאוד, ונכון להטמיט על שב"ק, ויאמר האיש ישתה אדוני הבאתי הדבה מזה היין, ודעת הרה"ק נחה ממנו, ואח"כ הוציא פתקא אשר בו הי' כתוב בקשתו, ובה הי' גם מטבע זהב לפדיון, והי' כאשר קבל הרה"ק את הפתקא, וימצא כתוב בו בקשתו שתלוי עליו סכנה גדולה מהשלטנות, לשלח מהמדינה עד עולם, ונשתנה פני הרה"ק לכמה גוונים, ופול על כסאו וראשו אחרנית, ואמר: אוי עטין האט מיד גאר מיין קאפ אראפ גענומען, ושדא קך איזה רגעס בצעד ובשתיקה, ואח"כ פתח פיו קדשו ואמר איני מבין, אני רואה כל איש עומד בבוקר, ורץ לשוק וטרח טירחא יתירא להרוח לנפשית ביתו, והיגיעה רבה והריוח הוא מעט, ואני בי"ה כשאני פתח עיני בבוקר, אני רואה שמצפם עלי אנשים ונשים וצרוור כספם בידם ליתן לי בלי יגיעה, אין זאת כ"א שהבורא ית' מקיים בי הפסיק "ומשלם לשונאיו אל פניו להאבידו", וע"כ הוא משלם לי על איזה דבר טוב שעשיתי, "ראה נארבוט של עולם, אם תעזרני שלכל מי שאבטיח איזה דבר יהי כן או יראו בני אדם שיש כח ביד הרב מאפטא להושיע, ויבואי אלי

שלו, והגידו זאת להרה"ק, ונסדל מזה, ואמר הנה החותם שלי גם הי תלוי על ה"זייעריל", וע"ז דאב לבי אם יחתמו בוחתמי מכתבים על שמי שיהיו נוגעים למלכות ויש בזה חשש סכנה שיוכל לצמוח מזה, ליחיד או אפשר אפי' על הכלל, ולפי נסיעתם כשישב הרה"ק מאפטא על מרכבתו לנסוע, לחש לאחד מנכדיו דברים אחדים, והוא עמד על המרכבה וקרא בקל גדול, ואמר שוקיני אמר לי להודיע שמי שלקח את ה"זייעריל" לא יוצא שנתו, ונסע משם, הגב גם שמע מהקללה, ונתפחד מזה מאוד, ובבוא הרה"ק לעיר הבא מצא באכסניא שלו תלוי הזייער והחותם, אמר הרה"ק מי שלקח והחזירו יבוא אלי בסוד אולי אוכל לעזור לו לינצל מהקללה, הגב בא אליו בלילה אמר לו כל זמן שאחי' תהי' מובטח שלא תמות ואחר מתי לא אוכל להבטיח לך כי קללת חסם אפי' על תנאי, וכן הי', הנה רואים מזה שכל הקפידא הי' על החותם וחשש פן יחתמו על שמו, אל איזה דבר ויוכל להתהוות מזה סכנה.

זכותו הגדול יגן עלינו ועל כל ישראל אמן

ויתנו לי מעות למלאות רצונך של ומשלם לשונאיו, אבל כשתסור ממנו הבח הזה, ולמי שאבטיח לא יהי' כן, אז ידעו כל ישראל שאין ביד הרב מאפטא כח לחשיע, ולא יבואו אלי ליתן לי מעות, ואך תוכל לגמור רצונך של ומשלם לשונאיו, ואח"כ הבטיח הרה"ק להאיש שיעזרהו ה וכן הי' והאיש ניצל.

צדיק גוזל

אנשי קהל אחד התלוננו לפניו על גדול העניוית ששודה בערים, והרה"ק מאפטא בירכם שרחב ה' להם את פרנסתם, והדבר חזר ושנה כמה פעמים, ואח"כ נתהוה גם דבר רח"ל בעיר ובאו עוד פעם להרה"ק מאפטא עם שני הבקשות שלא די שאין להם עוד פרנסה, נסתופף עליהם גם המגיפה רח"ל, הרה"ק מאפטא לקח את הקויטל שלדם ורצה ע"י זה לעודד רחמים עליהם, והניח הקויטל מידו ולקח את הבתי עינים שלו והתחין לשפשף אותם, (כידוע מנהגו הק' שאם שיפשף את הבתי עינים בעת קריאת קויטל הסימן הוא ששורה דין על אותו האיש), ולבש אותם וקרא פעם ב', שוב הניח את הקויטל ושוף שיפשף את הבתי עינים, וקרא עוד פעם, וכל העומדים שם ראו שיש לו עבודה גדולה, התחיל הרה"ק לבכות מאין הפוגות, ואמר לם בתוך הבכי אהה! שאני רואה צירוף אותיות מזות על העיר, ובכה לערך חצי שעה וחל רועדה אחוזן על העומדים שם, ואח"כ נתעורר בשמחה ואמר, ברוך הי' שהזמין לי את אחת לצירוף האותיות, שיתהוה הכל לטובה, והיא את ע' ויהי' צירוף האותיות מע"צת וממילא נתקן שני החששות האלו כמובן, והוסיף שיש לרמו בכתוב הנה עין הי' על יראיו למיחלים לחסד, היינו שנתן רשות ליראיו לצרוף את עין ויהי' הפעולה ע"י, להציל ממת נפשם, ולחיותם ברעב, בעזה"י יתהפך הכל לטובה, וכן הוה שנפסק הדבר מהעיר, ודחיב הי' לם פרנסתם.

דבריו עושים פירות

אמר הרה"ק בעל חידושי הרי"ם שבעת החתונה הגדולה באוסטילא, אמר הרה"ק תורה, כתיב לפיכך יפאח ויברט לקל כל יצוריו, ולכאור קשה איך יוכל בשר ודם שפל ברי לומר שבח לקל יתברך, אלא דהא כתיב "ויום השביעי" משבח ואומר דהיינו הלא שומעים אגחנו שיום בעצמו איפה שחלכס ברחוב שומעים שיום אומר שירה, לפיכך יפאח כל יצוריו, ומכ"ש שיכולים גם בני"א לומר שירה, ואמר החידושי הרי"ם שחצי שנה אח"ז חזק את עצמו מהתורה ההוא, וגם דרסה גדולים אמרו אז שכל ד"ת שלו בהחתונה עשה כ"כ רושם בלם שלא ישכחו כל ימי חייהם.

והשיב את הגזילה

באותו חתונה נגב מאוד כל מה שהי' לו באותו שבת, ובא להרה"ק מאפטא וסיפר לו כל מה שקרה, אמר לו הרה"ק מאפטא זי"ע שיכתוב כל הנחשדים על הניד ויתן לו הבתב, והי' בין הנחשדים איש ושמו חיים, השיב הרה"ק מאפטא שבש"ק העבר נצבים כתיב "ובחרת בחיים" וכן הי'.

פ"א שבת הרה"ק מאפטא בק' גריידונג, ובמוצאי שבת כשרצו לנסוע, התחילו לארוז חפציו, לא מצא את ה"זייער"

לוח ההילולא

ג' ניסן

❖ רבי אפרים ב"ר צבי (החכם צבי) - תקל"ב

ד' ניסן

❖ רבי יחנן מראחמסטריי וקא ב"ר מרדכי מטשערנאביל - תרנ"ה

ה' ניסן

❖ רבי אברהם יהושע העשיל מאפטא ב"ר שמואל (אוהב ישראל) - תקפ"ה

❖ רבי צבי אלימלך מבלאזוב ב"ר דוד מדינוב (צבי לצדיק) - תרפ"ד

ו' ניסן

❖ רבי מאיר שיף ב"ר יעקב (מהר"ם שי"ף) - ת"ח

❖ רבי חיים אבולעפיא אב"ד טבריה ב"ר יעקב - תק"ב

ז' ניסן

❖ רבי יצחק מדראבהיטש ב"ר יוסף (תלמיד הבעש"ט) - תק"ד

ח' ניסן

❖ רבי אליהו שפירא ב"ר בנימין וואלף (אליה רבה) - תע"ב

❖ רבי מרדכי מנעשכין ב"ר דוב בער - תק"ס

ט' ניסן

❖ רבי יעקב צבי יאליש אב"ד דינוב ב"ר נפתלי (מלוא הרועים) - תקפ"ה

י' ניסן

❖ מרים הנביאה בת עמרם - ב"א תפ"ז



שבת של מי היתה

במסגרת מפעל "החזקת מלמד"

בשם אלפי בני ציון תלמידי המוסדות, ובשם מצדיקי הרבים אלו מלמדי תינוקות, שלוחה ברכתנו לכבוד הני אנשי שם קרואי מועד, אשר משמים וכו בזכות של כיתה שע"י מוסדותינו הק', ובעזרתם נוכל להחזיק מעמד, לחנך צאצאיו ע"ד המסורה לנו מרבנותה"ק על טהרת הקודש

פרשת ויקרא

- מו"ה בעריש ברוינער הי"ו**
המלמד: הר"ר משה יוחנן קליין שליט"א
- מו"ה יחזקאל צבי מענדלאוויטש הי"ו**
המלמד: הר"ר מרדכי מנחם שווארטץ שליט"א
- מו"ה שלום לעבאוויטש הי"ו**
המלמד: הר"ר עזרא בנעט שליט"א
- מו"ה יואל גאנץ הי"ו**
המלמד: הר"ר יואל וויינבערגער שליט"א
- מו"ה נשה בראך הי"ו**
המלמד: הר"ר שמואל שאול גרינוואלד שליט"א
- מו"ה אברהם גאטליעב הי"ו**
המלמד: הר"ר יוסף מאיר שווארטץ שליט"א
- מו"ה חיים שמואל שווארטץ הי"ו**
המלמד: הר"ר שאול יחזקאל שווארטץ שליט"א
- מו"ה שמואל גרין הי"ו**
המלמד: הר"ר יעקב מאיר ראזענבערג שליט"א
- מו"ה יואל מאיר פריעדמאן הי"ו**
המלמד: הר"ר דוד שלמה וואנחאצקער שליט"א
- מו"ה שלמה זלמן אייגנער הי"ו**
המלמד: הר"ר שמעון יואל בראך שליט"א
- מו"ה אברהם אהרן הארטמאן הי"ו**
המלמד: הר"ר צבי יודא ווייס שליט"א
- מו"ה יואל פאלאטשעק הי"ו**
המלמד: הר"ר שמואל אלטער בנעט שליט"א
- מו"ה שלמה אהרן פריעדמאן הי"ו**
המלמד: הר"ר נפתלי פאלאטשעק שליט"א
- מו"ה דוד גרינפעלד הי"ו**
המלמד: הר"ר יואל כץ שליט"א
- מו"ה אליעזר יואל גליק הי"ו**
המלמד: הר"ר משה ראטה שליט"א
- מו"ה ישראל יושע קאליש הי"ו**
המלמד: הר"ר אהרן ווייסהויז שליט"א
- מו"ה אברהם משה קליין הי"ו**
המלמד: הר"ר מאיר חיים שישא שליט"א
- מו"ה מנחם יצחק אייזדארפער הי"ו**
המלמד: הר"ר משה ברוך כץ שליט"א
- מו"ה שמואל ארי' לעבאוויטש הי"ו**
המלמד: הר"ר הערשל גראס שליט"א
- מו"ה אהרן הערש הירש הי"ו**
המלמד: הר"ר מנשה ברוך קליין שליט"א
- מו"ה ישכר בער עפשטיין הי"ו**
המלמד: הר"ר אברהם משה לאנדא שליט"א
- מו"ה יושע געלבשטיין הי"ו**
המלמד: הר"ר יעקב מיכאל היילברון שליט"א

זכות כל השעות של תורה ותפילה שנלמדו במסגרת הכיתה, יזקף לזכותכם לעד ולנצח נצחים, עץ חיים הוא למחזיקים בה ותומכיה מאושר.

שבת של מי היתה, שבת של רבי אלעזר בן עזריה היתה, ובמה היתה הגדה היום, אמרו לו בפרשת הקהל, ומה דרש בה, הקהל את העם האנשים והנשים והטף, אם אנשים באים ללמוד נשים באות לשמוע טף למה באין, "כדי ליתן שכר למביאייהו". (חגיגה ג.)

מפעל החזקת מלמד
שע"י הנהלת המוסדות, פה בארה"ק

דבר בעתו

להט אמרי קודש מפי צדיקי וקדושי עליון,
בגודל קדושת הימים הבעל"ט וסגולתן

ימי הודש ניסן - הכנה להג

בימים האלו ומנהג בני תורה ומתעורר כח טהרה מלמעלה. (שפת אמת)



וידוע כי בימי הרצון ועליית הקדושה המה מסוגלים מאוד לקנות בהם מדריגה וקדושה עליונה וחודש ניסן היא עליית הקדושה עד לאחת ולזה בקל יקנה בו האדם קדושה.

(נועם מגדים)



ועבור שזה הוא הנקרא ראש חדשים שהוא כמו הראש של האדם שכל כוחי הגוף וחיותו נמשך מהראש כי בו שורה עיקר החיות ומוח הנשמה שבאדם, ואם יחסר בגוף האדם אבר אחד כמו היד או הרגל ישאר בהווייתו, ולא כן אם יחסר הראש והכל הולך אחר הראש. (סידורו של שבת)



ויש קבלה בידי כל טורח שאדם מטריח את עצמו לכבוד יו"ט של פסח והוא עייף ויגע בהטורח ההוא אזי בעסק הזה הוא הורג כל המזיקים הנקדאים נגעי בני אדם, והעסק בטירדת מצוה של ימי הפסח הוא מתקן תיקון החטאים, והלב יודע מרת נפשו, על כן מוטל על כ"א לתקן מה דאפשר, ונכון ללמוד לבית ישראל להיות מגעילין ומלבנין את הכלים מפני החמץ שיכוונו שכמו כן יבער הקב"ה היצה"ר והרשעה וכו', ומנהגן של ישראל תורה היא לגרר הכתלים והשלחנות והספסלים וכו', וכמו כן יגרר הקב"ה את כל הנגעים הבאים מסט"א. (קב הישר)



ומי שאנו מייגע א"ע בעשיית המצוות אינו יכול להרגיש טעם מצה. (מנחם ציון)



והחודש הזה הוא המוכן לכם לבד להשפיע לכם כל הטובות. (באר מים חיים)



והזמן גורם שביומי ניסן עת לעשות לבקש ג"כ על הפרנסה שלא יהי להם טרדות כל השנה. (תפארת שלמה)



וההתחדשות וההשפעות לכל השנה נתחדש בניסן.

(דעת משה)



ויש בימים אלו כח מיוחד לקבל תפילות שהם בחי עשרת ימי תשובה, דעשרה ימים אלו הם כנגד ימי תשובה.

(שם משמואל)

ובפרט צריך לנצל את השתי השבתות הראשונים של חודש ניסן, והוא זמן תשובה לכל לתקן פגם העוונות ע"י אותן השבתות וזהו שאמרו ז"ל שאלמלא שמרו ישראל שני שבתות מיד נגאלין שרומזו שע"י השני השבתות יכולין לתקן המעשה והמחשבה. (מאור ושמש)



ואותם הי"ב ימים הראשונים דניסן ימי הקרבת הנשיאים המה כח כללי לייב חדשי השנה כל יום רומז לחודש שלם כן שמענו מכבוד אדמו"ר הרה"ק מהרמ"מ זצ"ל.

(אגרא דכלה)



והאדם צריך לזוהר מאוד בזו הימים במצוות ומעשים טובים ובזה יקנה שלימות לכל השנה כאמרם ז"ל דריש שתה הוי סימן לכל השנה בענין קור וחום, וכמו"כ היא בענין נפש וכמו שמתנהג אז כן יתנהג כל השנה ובזה יקנה שלימות הנפש לכל השנה. (תפארת שמואל)



ואחד מעיקרי העבודות בימים נעלים האלו היא שיתפלל כל אחד וישפוך שיחו לפני יוצרו קונו ובוראו שיזכה לקבל נועם זיו קדושת הימים האלו. (בית אברהם)



וזה מה שאמרו חז"ל שואלין ודורשין שאנחנו מבקשים ודורשין מהשי"ת שיהי עמנו ולעזור לנו בכל מעשינו ויהי נועם בליבנו בכל עבודות ומעשים שנעשה בחג.

(עבודת שמואל)



ואחר כל העצות אין עצה כהמבקש ומתחנן לפני השי"ת ובוטח ושוען עליו ועל חסדיו ועל גודל אהבתו לעמו ישראל. (יסוד העבודה)



כי כל החודש הוא זמן התשובה וזה אור לארבעה עשר היינו כל הארבעה עשר יום מחודש הזה נקראין אור.

(חסד לאברהם)



החודש הזה לכם היינו שהוא עת הגאולה אך בכס הדבר תלוי כשתחזרו בתשובה אזי יהי נעשים מן אותיות לכם אותיות מלך. (דגל מחנה אפרים)



וימים הללו מוכנים גם עתה שהוא שעת הכושר לטהר את נפשותינו כאשר כל בני עסוקים בהגעלה וטהרת הכלים

משולחן מלכים

שיחות קודש שנשמעו מפי כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

פנימי — סג — בלתי מוגה

ערש"ק פרשת וארא תשס"ט לפ"ק

ביקור כ"ק אדמו"ר מקיוויאשד שליט"א

בבית כ"ק רבינו שליט"א בקרית יואל יע"א

רבינו: דער ישמח משה האט זיך אמאל נישט גוט געשפירט, האט מען געוואלט רופן א דאקטער, האט ער געזאגט, ניין, נאר ער וועט זיך ארויס זעצן אויף די זון וועט ער שוין האבן א רפואה, שמש צדקה ומרפא בכנפיה (מלאכי ג, כ).

רבי חיים הערש יאקאבאוויטש ע"ה (מוקני החסידים מדור הקדום) האט דערציילט אז זיין מאמע איז געווען זיך געזעגענען ביי רבי אלעזר ריישער... (הרה"ק רבי אלעזר מריישא, בן הרה"ק רבי אלימלך מרודניק, בן אחר בן מהרה"ק הרבי ר' אלימלך מליזענסק זי"ע).

האדמו"ר מקיוויאשד: ער איז געווען א איידעם ביים קשאנובער זיידן (מיוו"ר היה חתנו של הרה"ק רבי דוד מקשאנוב זי"ע בן מרן הדברי חיים זי"ע. והאדמו"ר מקיוויאשד הוא נכדו של הרה"ק מקשאנוב זי"ע בן אחר בן).

רבינו: יא, ער האט ל"ע נישט געהאט קיין קינדער פון דעם זיווג.

והמשיך רבינו לספר: רבי חיים הערשים מאמע האט געליטן אויף די אויגן ל"ע, איז זי אריין מיט א קוויטל צו רבי אלעזר ריישער, זי איז געשטאנען ביים עק מיט, און דער

רבינו קיבל פניו בכבוד ודרש בשלמו, והציג האדמו"ר מקיוויאשד שליט"א את נכדו החתן שליט"א, לקבל ברכת קדשו של כ"ק מרן רבינו שליט"א.

וקיבל רבינו בשמחה את נכדו הב' דוד טייטלבוים נ"י בן הגה"צ ר' חיים צבי שליט"א א רב קהל עצי חיים סיגעט וואמב"ג, חתן הגה"צ ר' חנני' יו"ט ליפא טייטלבוים שליט"א, חתן האדמו"ר מקיוויאשד שליט"א: דאס איז דאך אונזער בשותפות דיגער אייניקל, דער בר מצוה בחור.

רבינו: וואס מאכט דער קיוויאשדער רב? **האדמו"ר מקיוויאשד:** ברוך ה' יום יום, געלויבט דער הייליגער באשעפער. וואס הערט זיך עפעס דא? **רבינו:** געלויבט דער באשעפער אויף יעדן טאג.

האדמו"ר מקיוויאשד: מ'דארף האבן שכל צו לויבן און דאנקען, מענטשן מיינען אז ס'זייט נארמאל, מ'דארף וויסן אז ס'איז נישט דא קיין נארמאלע זאך נאר אז דער אויבערשטער העלפט.

רבינו: על כל נשימה ונשימה תהלל י-ה (בראשית רבה יד, ט).

ושאל רבינו בשלום בריאותו שהטב ב"ה לאחרונה

ונסתובבה השיחה בענין בריאות הנקף



לאור קריאת הקודש של מרן רבינו הגה"ק שליט"א:

שאנשי שלומינו באמערקא יתמכו בעניי ארץ ישראל אברכי הכולל של "אנ"ש דייקא" הלומדים בכללינו הק' צדקת רבי מאיר בעל הנס עצי חיים ב"ב

פונים אנו בזה לציבור אנ"ש יראי ה' וחושבי שמו: אנא !!! קבלו בסבר פנים יפות בעין יפה ורוח נדיבה את שלוחינו שיסתובבו לחלק ולאסוף הפושקעס וקחו ברכה זו אל תוך בתיכם לשקול את שקלי הקודש לטובת כוללנו קופת רמבעה"ג

אלו שרוצים שיבואו לזוקן להם את הפושקע יתקשרו אל: 718-305-6787

תשובה טוהק", רופט זיך אן דער דברי חיים "אזוי? איך וויל אויך שוין זיין וואויל, איך וויל אויך תשובה טוהק, קום לאמיר ביידע צוזאמען תשובה טוהק".¹

האדמו"ר מקוויאשד: מיר האבן פארמאגט הייליגע אידן.

רבינו: נאך האב האב איך געהערט פון רבי חיים הערש יאקאבאוויטש ע"ה, אז רבי אלעזר ריישער איז אמאל געזעסן צוזאמען מיטן שינאווער רב (הגה"ק בעל דברי יחזקאל משינאווא זצ"ל), דעמאלטס איז געווען די מעשה מיטן דיבוק וואס דער שינאווער רב האט ארויס גענומען פון א מענטש,² זיצנדיג אזוי צוזאמען זאגט דער שינאווער רב

גבאי האט צוגעטראגן דאס קוויטל, פרעגט ער איר אויף וואס ליידט זי, האט זי געזאגט אז זי ליידט אויף די אויגן, רופט ער זיך אן בבדיחותא "איך לייד אויך אויף די אויגן, כ'האב נאך היינט נישט געזען א גרייצער פאר די אויגן..."

האדמו"ר מקוויאשד: ער איז געווען א איש פלא.

רבינו: ער איז געווען אין צאנז און ער האט געגעסן דארט קעסט.

דער דברי חיים האט דאך געפירט מיט יעדן טאג, איינמאל ווען דער דברי חיים איז געזעסן ביים טיש, האט ער אנגעוויבן צו זאגן אזוי "מיר האבן געהאט היינט א שווער קוויטל, מיר האבן אויסגעבעטן געלט, וואס דארפן מיר דען געלט? נאר אז מיר האלטן אויס אייניקלעך וואס זיצן און לערנען, דארף מען דאך האבן געלט", אזוי האט ער געזאגט, אפשר האט ער געוואלט אזוי ממש זיין די ישועה, על כל פנים אזוי האט ער געזאגט.

רבי אלעזר ריישער איז אויך געזעסן דעמאלטס ביים טיש, און ער האט געהערט וואס דער צאנזער רב זאגט אז מ'דארף געלט צו געבן פאר די אייניקלעך, טראכט ער ביי זיך "וואס וועט שוין פאר מיר אויסקומען פון די געלט, נאר עפעס א האלבער גרייצער?"! דער דברי חיים האט איהם תופס געווען די מחשבה, און האט געהאלטן אז ער שטערט איהם, ער מאכט אזוי אוועק זיינע ווערטער, האט ער איהם אנגעקוקט מיט א שטרענגן בליק ווי איינער זאגט "וואס שטערסטו מיר מיינע ענינים", און דער דברי חיים איז געווארן זייער ערנסט און זיך צוקאכט און געהייסן אריין ברענגען דעם כוס צום בענטשן.

רבי אלעזר ריישער האט באלד פארשטאנען אז דא האט ער קאליע געמאכט, האט ער מורא געהאט צו באווייזן זיין פנים פאר'ן דברי חיים, אזוי האט ער זיך אויס באהאלטן אפאר טעג, אבער ער האט נישט געקענט צו לאנג זיך אויס באהאלטן, האט ער באשלאסן אז ער מוז די זאך מסדר זיין, איז ער אריינגעקומען צום דברי חיים און געזאגט "זיידע, איך וועל שוין זיין וואויל, איך וועל שוין

1

בס"י אורות (ה"א עמ' מ"א) מביא עובדא בעין הוה, דמדי שנה בשנה היה גייל לבוא סודר אתרוגים אחד לצאנו, ותמיד היה ראשית דרכו לבית הרה"ק בעל דברי חיים זצ"ל, שיבחור המוכר, ופע"א בעת ששהה הרה"ק רבי אלעזר מריישא בצאנו, בשנה ראשונה לחתונתו עם בת הגה"ק מקשאנוב, קדים עצמו לאכסניא של הסוחר ובהר המובד לעצמו, ונימקו עמו כי הרי להרה"ק מצאנו מביאים בין כך אתרוגים מוכרים לרוב, והרה"ק מצאנו הקפיד עליו, ושלח הרה"ק רבי אלעזר מריישא את בני הרה"ק מצאנו להצטדק בשמו לפניו, ולא קיבל, הלך רבי אלעזר בעצמו ובכואו התדרה הפנה הרה"ק מצאנו את פניו מכנן, אמר רבי אלעזר "רבי, כבר אהיה טוב", היבך אותו הרה"ק מצאנו ואמר "גם אני אהיה כבר טוב", עיי"ש.

2

ידוע העובדא שפע"א כשנפס הרה"ק משינאווא זצ"ל לעריכת שולחן השחור בליל שב"ק נכנס שם איש אחד שנפס בו דיבוק ל"ע וביקש בתהננים שימצאו לו מזור ותרופה לנשמתו הסובלת רח"ל, ושאלו לו למה הגיע לכאן ומה הביא אותו עד הלום, ענה אותו הדיבוק שהיה ביער ושמע עקבה מבין העצים "שא שטיל, דער שינאווער רב גייט יעצט אריין צו קידוש", ע"כ הבין שהרה"ק גדול כוחו ועל כן בוודאי יוכל לחלצו ממיצר, וכשהרה"ק משינאווא הופיע בהדרתו לעריסת השולחן התחיל אותו האיש להתחנן לפני הרה"ק שיתן לו תיקון, וכל האנשים נעמדו מן הצד משתאים ומחרישים לדעת מה יהא בסופה, ובאמצע הקידוש של הרה"ק משינאווא שמעו איך שהדיבוק יצא בקולי קולות מהאיש הנ"ל, ויחד כל העם אשר במחנה, וראו אה"כ איך ששתת דם מאצבעו הקטן מידו של האיש, ודבינו שהדיבוק ל"ע יצא דרך אצבעו, ונתרפא. [עיי' בס' מקור חיים (את ש"א) שמביא בשם

אין "בית המדרש עטרת זקנים" אין קרית יואל

וועלן אנשי שלומינו תושבי קרית יואל שטראמען קומענדיגן מוצאי שבת קודש

צו העלפן פאר אונזערע נאנטע ברודער אין בני ברק אויף צורישן דעם יו"ט פסח

רבינו: דער קדושת יו"ט זאגט אין פרשת בא אז א מענטש ווי א גרויסער צדיק ער איז, אבער ער לעבט דאך נישט אויף אייביג, נאר ער איז א בעל גבול, לאזט ער אבער איבער דורות, וואס זיי פירן זיך מכוהו, קומט אויס אז ער איז עד בלי גבול.⁴

בנו הגרחי"מ: אין זרע קודש (פרשת תולדות) שטייט אז וועגן דעם איז פריה ורביה די ערשטע מצוה ווייל דורך דעם קען א מענטש ממשיך זיין לויבן און דאנקען דעם אויבערשטן.

הארמו"ר מקיוויאשד: געלויבט דער הייליגער באשעפער, מיר האבן זיך נישט וואס צו שעמען, מי'דארף בעטן אויף ווייטער מי'זאל זעהן אסאך נחת. **ונפרד רבינו ממנו לשלום:** א גוט שבת. מי'זאל זיך אלעמאל טרעפן אויף געזונטע און פרייליכע געלעגענהייטן.

"ווייסט איר רבי אלעזר, מיר האבן ארויס געיאגט א דיבוק פון א איד", זאגט רבי אלעזר "אויך מיר א קונץ, לאמיר זעהן ווי איר קלאפט ארויס א דלות פון א איד..."

בנו הגה"צ ר' חיים יצחק מרדכי שליט"א: הר"ר משה יחזקאל רייכמאן האט אייביג דערציילט אז ער איז אמאל געווען אין שינאווע, און ער איז אליין געשטאנען נעבן דעם איד וואס האט געהאט א דיבוק ר"ל, דער שינאווער רב האט געמאכט קידוש און געזאגט 'זשבת קדשך', האט דער איד געשריגן "רבי, איר הרגעט מיך", האט דער שינאווער רב געזאגט נאכאמאל 'זשבת קדשך' דעמאלטס איז דער דיבוק ארויס געגאנגען.³

הארמו"ר מקיוויאשד: מיר האבן אמאל פארמאגט הייליגע אידן, גרויסע אבות.

וכיבדו רבינו לברך על הפירות

הארמו"ר מקיוויאשד: דער אויבערשטער זאל העלפן מיר זאלן האבן חשוב'ע פירות, מיר ווילן דאס דערלעבן, זעהן ווי די פירות זענען חשוב.

בנו הגרחי"מ: כ'האב געזען צוברענגען, אלע שטעלן זיך אויף די רש"י אנהייב וואך, ווארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב, זאגט רש"י ווארא אל האבות, לכאורה וואס איז רש"י מוסיף, נאר דער גאנצער יחוס פון אברהם יצחק און יעקב איז דאס געווען אז זיי זענען די אבות פון כלל ישראל.

הארמו"ר מקיוויאשד: דער עיקר איז וואס ס'שטייט ביי אברהם אבינו (בראשית י"ט) כי ידעתיו למען אשר יצוה את בניו.

4

ע"י בקדושת יו"ט (ש"ס) שפי" ביה מה שמצינו התורה משבח את מעלת אברהם אבינו, באמר (בראשית י"ט) כי ידעתיו למען אשר יצוה את בניו ואת ביתו אחריו ושמו דרך ה' לעשות צדקה ומשפט ולסאורה יפלא שכפי הנראה ממקרא זה לא מצא הקב"ה שום זכות לתלות אהבתו של אברהם, אלא ביה שהיה מצוה את בניו ואת ביתו אחריו, הלא זה האיש אשר נתסה בעשר נסיונות ועמד בכולם וכהה מעלות טובות, ואחרי כל אלה תלה אהבתו אליו בזאת אשר יצוה את בניו ואת ביתו אחריו. אכן כל תכלית בריאת העולם היה רק בשביל התורה ובשביל ישראל, ואי לאו קיום האומה הישראלית אין קיום לכל הבריאה, אם כן מי שאינו מצוה את בניו לשמור דרך ה', אז אף שהוא בעצמו עובד את הש"ת בכל סחו, מכל מקום רצון הבורא לא קיים ממה שהיה ביכולתו, כי הוא היה ביכולתו לקיים רצון הבורא ב"ה על האופן המעולה והשלם שבשלמות אם היה מצוה את בניו לשמור דרך ה', והוא יען שלא עשה כן מה לי בעבודתו שעבד הוא בחינתו שאט דבר נצחי, וגם כי בניו הם מלא היו, ולזה אישתבחי ליה התורה לאברהם אבינו, כי ידעתיו למען אשר יצוה את בניו ואת ביתו אחריו וגו', כי זה הוא קיום רצון הבורא ב"ה יותר מכל העבודה שהאדם עובד בחיים חיותו, כי על ידי זה יהיה קיום להאומה הישראלית

הרה"ק מסטראפקוב שסיפר עובדא כעין זו, ועיין בס' י"ג אורות (ש"ס) וס"ה) שהרה"ק מגארליץ היה קורא את אחיו הק' משינאווא "דער דיבוקים טרייבער".

3

ע"י בס' דברי חנה השלם (ש"ס צ"ה) שהרה"ק משינאווא היה נוהג לכפול התיבות "ושבת קדשך" ב' פעמים, ומביא שם ביאור על זה בשם הרה"ק מציעשנוב דיש שבת עלאה ושבת תתאה, והמבין בין עיי"ש.

איש בל יעדר !!!

מוצש"ק אין "בית המדרש עטרת זקנים" אין קרית יואל

וועלן מיר העלפן צו שיקן פלייש אויף יו"ט פסח פאר די משפחות אנ"ש אין בני ברק

ביקור בבית כ"ק אדמו"ר ממאדזיץ שליט"א

את שרה ופרשת העקידה, פסח איז אויך מרומז (בראשית יט, ג) ומצות אפה ויאכלו, זאגט רש"י פסח היה.⁷ שפעטער שטייט (שם כא, ה) ביום הגמל את יצחק, "הגמל" איז אותיות "מגלה", איז דאך מרומז אויך פורים.⁸

7

מרוך רבינו ז"ל בדברי יואל (פרשת וירא ע"ו שפ"ט) האריך לבאר סתירת המדרשים שהביאו התוס' בראש השנה (דף יא.), דבאמת באו המלאכים בתשרי, כמ"ש בגמרא ובפרקי דר"א, אמנם לא רצה הקב"ה שיהא שורש לידת יצחק אבינו בתשרי שהוא בחי' דין וגבורה, על כן הולף הקב"ה את הזמנים וקבע זמנו של ניסן להיות חל בתשרי, נמצא שהיתה זמן הבשורה כלול מניסן ותשרי בבחי' חסד ורחמים ואין כאן סתירה, ואלו ואלו דא"ח, עכמ"ד עיי"ש עוד.

ובענין זה ידוע מש"כ רבינו ז"ל בקו' חידושי תורה לפרש עוד בזה בדרך צחות מפני מה כתיב באברהם לוישי ועשי "עגות", ובלוט סתיב "ומצות" אפה, לפי שאז בשעת הבשורה היה תשרי, ושינה הקב"ה את המזלות, ונעשה פתאום ניסן, כדי שיהיה בשורת לידתו שהוא שורש הגאולה בחודש ניסן דייקא, ופתאום נעשה פסח שלא בזמנו, ואם כן לא היה אפשרות להכין מצות בכל ההידורים, שיהיו שמורים בכל השמידות והחומרות, והיה מוכרחים ליקח קמח מן השוק או "מאשין מצות" וסדומה, ומצות כאלו לא נחשבו בעיני אברהם אבינו למצות על כן קרא להם "עגות" סתם, אבל לוי שלא הי' מודקדק במצות כל כך, וגם בשאר שנים לא היה רגיל ליקח רק מצות כאלו אצלו נקראו שפיר בשם "מצות".

8

הובא בספד"ק דברי יחזקאל (לפורים) בשם הרה"ק הרבי ר' ברוך ממעזיבוז וזללה"ה דפורים מרומז בתורה בפסוק (בראשית טא ח) ויעש אברהם משתה גדול ביום הגמל"ל את יצחק בנו, הגמל"ל אותיות מגל"ה, שעשה משתה בפורים. ושאל אותו בדרך שלו מהו הפירוש בתיבת את יצחק בנו, השיב הרה"ק אמור אתה, ואמר שדוא ע"ד מאמרם ז"ל (סוכה מג.) היינו טעמא דשופר היינו טעמא דמגלה, לענין שלא לקרוא המגילה בשבת וגם שלא לתקוע בשופר בשבת טעם אחד להם משום שמא יעבידנו ד' אמות ברשות הרבים, וידוע (ראש השנה טו.) דשופר מרמז על אילו של יצחק, והוטב בעיני הרבי ר' ברוך המליץ עליו במאמר התיקון"ז זכאה מאן דמלל וכו', עכ"ד.

האדמו"ר ממאדזיץ קיבל את פני רבינו בביתו בתוך החדר שמשותמשין בו לסוכה בחג הסוכות

רבינו: ס'איז א סוכה דא?

האדמו"ר ממאדזיץ: יא

רבינו: די וואך (פרשת וירא) שטייט דאך פון סוכות...

דער כסף נבחר ברענגט די וואך דעם מדרש אז דאס וואס אברהם האט געזאגט (בראשית יח ד) והשענו תחת העץ מיינט א סוכה, איז דעמאלטס געווען סוכות.⁵

תוס' אין ראש השנה (דף יא. ד"ה ד"ה אלא) זאגט אז ס'איז געווען צווישן יום כיפור און סוכות, ווייל לויטן פרקי דרבי אליעזר (פרק כ"ט) אז אברהם אבינו האט זיך גע'מל'ט יום כיפור,⁶ קומט אויס אז יום שלישי למילתו איז געווען צווישן יום כיפור און סוכות.

אין די וואך איז מרומז נאך ימים טובים, ס'איז א ראש השנה/דיגע פרשה, די קריאה איז דאך פון די וואך (וה' פקד

5

בכסף עבד כתב אהא דאיתא במדרש (מדרש רבה פי"ד ס"ב) שעשה אברהם סוכה להמלאכים, כי ממה שנאמר והשענו תחת העץ משמע שעשה סוכה תחת האילן, היינו שעירב עפי אילן עם סך כשר והושיבן שם, והם לא אמרו לו דבר, משום דמותר לבטל איסור לכתחילה בדבר מצוה דמצוות לאו ליתנות ניתנו, ומה שאסור לבטל איסור לכתחילה הוא רק בדבר מאכל וכדומה שהאדם נהנה מן הדבר, ע"כ.

[ועי מה שפי' בזה כ"ק מרוך רבינו שליט"א בקו' מודר"א ט"ב ימים נוראים תשס"ז].

6

בפרקי דרבי אליעזר (פרק טט) איתא, ביום הכיפורים נימול אברהם, איתא עצם עצם, נאמר כאן (בראשית י"ב) בעצם היום הזה נימול אברהם, וכתוב (ויקרא כ טז) וכל מלאכה לא תעשו בעצם היום הזה כי יום כיפורים הוא, וכל שנה ושנה הקב"ה רואה דם הברית של מילה של אברהם אבינו ומכפר על כל עוונותינו, עכ"ד.

ותעל שזועתם

קומענדיגן מוצש"ק וועלן מיר ענטפערן די הארצייסענדע געבעט פון אנ"ש בני ברק

אין "בית המדרש עטרת זקנים" אין קרית יואל

ס'שמיט די וואך ביי אברהם אבינו (בראשית יח, א) והוא יושב פתח האהל כחום היום, אין מדרש (בראשית רבה מה, י) שמיט אז ווייל ער האט געזאגט והשענו תחת העץ דעמאלטם האט מען זוכה געווען צו מצות סוכה, דאס איז די כוונה פון דעם וואס ס'שמיט (עבודה זרה ג.) לעתיד לבוא וועט דער באשעפער געבן פאר די גוים מצות סוכה און דער באשעפער וועט מוציא זיין חמה מנרתיקה, מרמז זיין אז דורך וואס אברהם איז געזיצן כחום היום ווען דער באשעפער האט מוציא געווען חמה מנרתיקה, האבן די אידן זוכה געווען צו די מצוה פון סוכה.

רבינו: יא, דאס איז דער כח פון כלל ישראל, מ'זיצט אין די סוכה צי ס'היים צי ס'איז קאלט.

אין די פרשה איז אויך מ'רומז מתן תורה, ס'שמיט דאך אין מדרש (שמות רבה כה, א) אז ווייל די מלאכים האבן געגעסן ביי אברהם בשר בחלב האבן די אידן זוכה געווען צו די תורה, דער אויבערשטער האט זיי געזאגט לא זה שירדתם ואכלתם בתוך ביתו, האמיר דאך די פרשה פון מתן תורה אויך די וואך.

האדמו"ר ממאדזיץ: לא זה שירדתם, זיי האבן געהאט א ירידה ביי איהם.

ס'שמיט (בראשית יח, ח) והוא עומד עליהם תחת העץ ויאכלו, עומד איז א לשון תפילה, אין עמידה אלא תפילה (ברכות כט:), אברהם האט געדאוונט אז זיי זאלן קענען עסן.

רבינו: אין ייטב פנים (מאמר דורש טוב אות כו) מייטשט ער והוא עומד עליהם, אז אברהם אבינו איז געווען העכער זיי אין עבודת אבילה.⁹

האדמו"ר ממאדזיץ: די וועלט זאגט והוא עומד עליהם, אזוי איז דאך א מלאך א עומד, און א מענטש איז א הולך,

די גמרא אין ראש השנה (דף יא.) רעדט ארום וועלכער יום טוב ס'איז דעמאלטס געווען, ווייל דער מלאך האט געזאגט (בראשית יח, יד) "למועד" אשוב אליך (ופירש"י ליום טוב הראשון הבא ולשרה בן). און די גמרא פירט אויס אז דער מלאך איז געקומען סוכות און געזאגט אויף פסח ולשרה בן.

*

רבינו: ס'רעגנט אמאל דא אום יום טוב סוכות?

האדמו"ר ממאדזיץ: דעם יאר האט גערעגנט, ווייל ווען ס'איז געווען א עיבור יאר איז סוכות שוין קאלט.

רבינו: ביי אונז איז אויך געווען קאלט, אבער רעגן איז געווען ביי אונז מיט רחמים, יום טוב שני האט איין מאל גערעגנט נאר אויף אפאר מינוט.

האדמו"ר ממאדזיץ: דא איז געווען מרם יקראו ואני אענה (ישעי' סה, כד) איידער מ'האט געבעטן אויף רעגן איז שוין געקומען רעגן.

ומן הראוי להעתיק פרפרת נאה מה שפי' מרן רבינו בעל ברך משה ז"ל (שבת זכור ופורים שנת תשמ"ט) כוונת הדברים, בנדואי שלא נכתב סתם הלצה בספה"ק דברי יחזקאל, ובדואי יש דברים בגו, אכן יתבאר עפ"ד הרה"ק מדר"ש מאסטרופולא זל"ה לפרש מדרש פליאה, שאלה אסתר מפני מה נתחייבו שונאיהם של ישראל כליה, והשיבו לה מן השמים מפני שנעשו שונאיהם של ישראל מן רש, מיד פתחה אסתר ואמרה אלי אלי למה עשיתני, הדינו שגרמו השונות וחסר ממלאך "מיסאל" (אפטרופסא רבא דישראל) אותיות "אלי", ונשאר אותיות "מך" וכן הוציאו משם "ישראל" אותיות "אלי", ונשאר אותיות "רש", והיו שנעשו "מך ורש", ולזה פתחה אסתר "אלי אלי" למה עשיתני, עכ"ד ודפח"ח, והוסיף רבינו ז"ל שלכן תוקעין בראש השנה בשופר של "איל" אותיות "אל" שתי פעמים לעורר רחמים שלא חסר אותיות "אלי" במלאך מיכאל ובישראל, והוא הדבר היינו טעמא דשופר והיינו טעמא דמגילה שאחז"ל (מגילה ד.) חייב אדם לקרות את המגילה בליילה ולשנותה ביום, דג"כ דיביים ב' פעמים למלא אותיות "אלי אלי", ולכן מרומז דוקא בפסוק זה ויעש אברהם משתה גדול "ביום" הגמל; הגמ"ל אותיות מג"ל, דדוקא ביום עשה סעודה אחרי שכבר קרא את המגילה ב' פעמים, עתדה"ק. (ועי' בנך משה ל"ה ע"פ ד.)

וע"ע מו"ט בקו"מ מדר"א ט"ב תשס"ג, (ע"פ קפ"ו), מה שביאר מרן רבינו שליט"א ע"ן זה בכמה אנפין.

9

בייטב פנים (מאמר דורש טוב אות כו) כתב לפרש הכתוב והוא עומד עליהם תחת העץ ויאכלו, שאברהם היה כמעלה ובמדריגה יותר מן המלאכים, שלא יכלו לעבד את השי"ת באבילה ושתיה, ומצינו (יש"ן כג:) הכל כשרין לכתוב את הגט אפילו חרש שוטה וקטן וכו', והוא שהיה גדול עומד על גביו, ולכן הוא עומד עליהם תחת העץ ויאכלו, עכ"ה.

וה"י אחיך עמך

מיט בלוזי \$ 180 האט איר די זכות צו אויפרעכטן איין משפחה אויף יו"ט פסח

מוצאי שב"ק אין "בית המדרש עטרת זקנים" אין קרית יואל

כ'האב אמאל אויך געענטפערט א תירוץ אזוי, ס'איז דא א מחלוקת הפוסקים וואס וועט זיין אויב מזועט קאכן פחות מכזית חלב מיט א חצי כזית בשר, וואס צוזאמען איז נישטא קיין כזית, איז בשעת'ן קאכן איז זיכער נישטא קיין איסור בישול, ווייל חצי שיעור וואס איז אסור מן התורה איז נאר במידי דאכילה און נישט ביי קאכן, וואס איז מיטן איסור אכילה ס'איז אסור אדער נישט?

איז דער בית יצחק (בשר"ת יו"ד סוס"ק י"א וכו"כ בשר"ת בן פורת יוסף סי' 1) זאגט אז ווייל ס'איז שטייט דריי מאל לא תבשל, איז דאס אויך אסור באכילה, אבער אין שו"ת ערוגת הבושם (יו"ד סי' פ"ג) שטייט אז אויף אזא אופן איז נישטא קיין איסור אכילה. לויט דעם קען זיין אז אברהם אבינו האט געקאכט פחות פחות מכשיעור, וואס מיטן קאכן איז מען נישט עובר אויפן לא תבשל, און די מלאכים האבן געהאלטן אז אויב ס'איז געקאכט געווארן פחות מכשיעור איז נישטא קיין איסור אכילה, אבער אין אמת'ן איז די הלכה אז ס'איז יא דא א איסור אכילה, וועגן דעם האבן זיי נישט באקומען די תורה.

האדמו"ר ממאדזיץ: מי'זאגט אז ביי אונז פסק'נט מען תתאה גבר, און די מלאכים פסק'ענען עילאה גבר, וועגן דעם האבן זיי געוואלט נעמען די תורה.¹¹

דא האט אברהם אבינו באקומען אלע ביידע מדריגות, סיי פון א הולך און סיי פון א עומד, דאס איז והוא 'עומד' און אויך 'עליהם' (ועיי' מש"כ בקדושת לוי פר' וירא כעין בחינה זו).

רבינו: לכאורה איז שווער אויף דעם וואס ס'שטייט אין מדרש אז אברהם אבינו האט געגעבן פאר די מלאכים צו עסן בשר בחלב, און וועגן דעם האבן די אידן באקומען די תורה און נישט די מלאכים, דער גאנצער איסור דאורייתא פון בשר בחלב איז נאר דרך בישול (פנהרין ד:), אויב אזוי ווי אזוי האט אברהם אבינו געמעגט קאכן בשר בחלב.

האדמו"ר ממאדזיץ: און מ'קען נישט זאגן אז ער האט געגעבן פאר'ן נער ער זאל קאכן, ווייל רש"י זאגט אז אברהם האט געוואלט להנכו במצוות.

רבינו: איז דאך טאקע שווער, אויב ס'איז א פעלער פאר די מלאכים איז ווי אזוי האט אברהם אבינו געמעגט קאכן.

א' הנוכחים: דער רבי ז"ל אין דברי יואל (לסוכות עמ' קמ"ה, וכן בסוגיות סוגיא דמודה במקצת אותיות ד' ה' ו') האט א שמועס אז ס'איז געווען דרך טיגון.

רבינו: דער פעטער ז"ל איז מסביר דארט אז ס'איז תלוי אויב מי'זאגט יש אם למקרא אדער יש אם למסורת, צי לא תבשל גדי בחלב אמו, אדער בחלב אמו.¹⁰

10

ו"ל דברי יואל (שם עמ' קמ"ה): "והנה הך מילתא אי טעון חשיב בכלל בישול או לאו תליא בפלוגתא אי יש אם למקרא או יש אם למסורת, דאיתא בגמרא (פנהרין דף ד') מי איכא דלית לי' יש אם למקרא והתנא לא תבשל גדי בחלב אמו, יכול בחלב (פרש"י יכול בחלב אמו, אבל בחלב מותר לבשל) אמרת יש אם למקרא (פרש"י וליכא מאן דפליג דאי פליגי בשר בחלב מנא לן דאסור, דמקרא הוא חלב), ותו מסיק שם בגמרא דלעולם פליגי יש מאן דסובר יש אם למסורת, והא דאסור בשר בחלב אע"ג דהמסורת הוא רק בחלב ולא בחלב, משום דאפקיה קרא בלשון בישול, דאמר קרא לא תבשל גדי דרך בישול אסרה תורה (פרש"י חלב צלול מיים ואיכא בישול אבל חלב אינו בישול אלא טיגון), ונמצא לפי זה דרך למ"ד יש אם למסורת צריך למידרש דדוקא דרך בישול אסרה תורה אבל טיגון לא אסרה תורה ומותר, משא"כ להמ"ד דיש אם למקרא ואיסור בשר בחלב למדנו מדקרינן בחלב אין צריך לדרוש כן ואפשר לומר שגם טיגון הוא בכלל בישול שאסרה תורה, וכן מביאר בפלתי (יו"ד סי' פ"ו סק"ב) עיי"ש.

11

עיי' בס' י"ג אורות (ח"ב עמ' רמ"ג) שמביא פי' זה משמיה דהה"ק השר שלום מבעלזא זי"ע, ופי' בזה דברי המדרש הנ"ל שאמר הקב"ה להמלאכים לא הו שידחתם ואכלתם בתוך ביתו בשר בחלב ומקשים על זה, שהלא הכתוב אומר (בראשית ח' ה) ויקח חמאה וחלב וכן הבקר אשר עשה ויתן לפניהם, נמצא שאכלו מקודם חלב ואח"כ בשר, ועשו כדיון, וא"כ מה התשובה למלאכים, ותידין חרה"ק מבעלזא, דהנה יש ליתן טעם על פי סוד על מה שממתנים שש שעות מבשר לחלב מה שאין כן מחלב לבשר, כי בשר רומז לגבורה ודין (וזה"ק פ' שמות דף סא:), וחלב חומז לרחמים (וזה"ק פ' ויקרא דף ד:), וקיי"ל (פסחים ע"ג, ובשו"ע יו"ד סי' צ"א סעי' ד' וסי' ק"ה סעי' ג') דתתאה גבר, ולכן אסור לאכול מקודם בשר שהוא דין ואחר כך חלב שהוא רחמים, כי הבשר נכנס לגופו תחילה ונמצא למטה, הואיל ותתאה גבר, יתגבר הדין על הרחמים, אבל אם אוכל בתחילה חלב שהוא רחמים ואחר כך אוכל בשר שהוא דין, אי

נעמט אין אכט!
מיט \$ 50 שפארט איהר איין די בושא פאר די משפחות אין בני ברק
אז זייערע קינדער זאלן נישט פדעגן פארדואס פעלט פלייש אויף יו"ט?
מוצש"ק אין "בית המדרש עטרת זקנים" אין קרית יואל

אין דעם ענין פון חינוך, אפילו ער איז שוין געווען אין די עלטערע יארן, אבער ער האט נישט געהאט קיין קינדער, האט ער געטראכט ביי זיך אז אויף די מצוה דארף ער שוין נישט ארבעטן, אבער ווען די מלאכים האבן איהם מבשר געווען אז ער וועט האבן א קינד, האט ער שוין אנגעהויבן צו ארבעטן אויף חינוך, איז ערשט נאכדעם איז געווארן די סיבה פון 'כי ידעתיו למען אשר יצוה את בניו', אז מ'דארף איהם דערציילן וועגן סדום.

רבינו: בפשטות אשר יצוה את בניו מיינט מען די תלמידים, תלמידים הקרויים בנים (ספרי ואתחנן ט').¹²

האדמו"ר ממאדזיץ: מ'זעהט אז פון די תלמידים איז גארנישט געבליבן.

רבינו: דער טאטע ז"ל אין ברך משה (פרשת לך לך, עמ' ס"ג) איז מסביר פארוואס טאקע פון די תלמידים פון אברהם אבינו איז גארנישט געבליבן, ווייל זיי האבן געלערנט ביי אליעזר וואס ער איז געווען דולה ומשקה מתורת רבו לאחרים, און ס'האט איהם געפעלט דער כח הקדושה וואס אברהם אבינו האט אריינגעלייגט ביי זיינע קינדער.¹³

האדמו"ר ממאדזיץ: דער מלאך האט געזאגט (בראשית יח, י) שוב אשוב אליך, פארוואס האט ער געדארפט צוריק קומען צו אברהם אבינו ווען יצחק וועט געבוירן ווערן.

כ'האב געטראכט אז ס'קען זיין אז מיכאל (הוא המלאך שבישר את שרה כמבואר בב"ר מוה, ט) איז געווען דער מלאך הברית ביז ווען אליהו איז געבוירן געווארן, אזוי ווי מ'טרעפט אז מיכאל איז מקריב קרבנות די נשמות פון צדיקים (כן כתבו התוס' מנחות קי. ד"ה מיכאל בשם המדרש), און מילה איז דאך אזוי ווי א קרבן (זוה"ק בראשית דף צג. ועוד), האט מיכאל געזאגט שוב אשוב, כ'זועל צוריק קומען צום ברית פון יצחק.

רבינו: כ'טראכט יעצט אזוי, ס'שטייט (זוה"ק ח"ב דף קל"ט, מיכאל אפוסרופסא דישראל) אז מיכאל איז מלמד זכות אויף אידישע קינדער, און אויב אברהם האט געקענט מלמד זכות זיין אויף אנשי סדום, קען קומען מיכאל זיך לערנען ביי אברהם אבינו ווי אזוי צו מלמד זכות זיין, וועגן דעם האט ער געדארפט צוריק קומען...

האדמו"ר ממאדזיץ: מ'פרעגט טאקע פארוואס האט דער באשעפער אליין געדארפט מבשר זיין פאר אברהם אבינו וועגן סדום, ער האט דאך דארטן די מלאכים וואס זענען געקומען מבשר זיין פאר שרה, און זיי זאלן איהם אויך מבשר זיין פון דעם עונש פון סדום.

האב איך געטראכט אזוי, דער באשעפער האט געזאגט איך גיי זאגן פאר אברהם, המכסה אני מאברהם את אשר אני עושה וגו' כי ידעתיו למען אשר יצוה את בניו (בראשית יח, יז), ביז דעמאלטס האט אברהם אבינו נישט געארבעט

מתגבר הרחמים על הדין, כי תראה גבר, אולם כל זה הוא לדין דקים לן תתאה גבר, אבל המלאכים סוברים עילאה גבר, כי הם עליונים, ואם כן לשיטתם יצא להיפוך, דאסור לאכול מקודם חלב ואחר כך בשר משום העילאה גבר ומתגבר הדין על רחמים, ומשטענו שראוי בדן שהם יקבלו את התורה כי הם העליונים או שפיר היה תשובת משה רבינו נבונה שאכלו בשר בחלב בבית אברהם אבינו כי גרמו הגברת הדינים שאע"פ שאכלו חלב בתחילה ואח"כ בשר, עכ"ד (ועי' בס' נפלאות חדשות פרשת וירא שהביא זאת בשם הרה"ק היהודי הקדוש מפרשיסחא ז"ע ולפי הרה"ק שניהם לדבר אחד נתכוונו).

1 2

עי' בדברי יואל (פר' תולדות עמי תר"ד) שאאע"ה בכח קדושתו השפיע על באי ביתו לקרבם לאמונתו ית', ועל דבר זה שבוחי משבחי קרא למען אשר יצוה את בניו ואת ביתו אחריו ושמרו דרך ה', עיי"ש באריכות.

1 3

מרת רבינו ז"ל בברך משה (שם) הביא מש"כ בליקוטי אמרים (פרק י"ח) כי בלב כל אחד מישראל מונח אהבה מסותרת להשי"ת שהיא ירושה מאבותינו, ובאהב ישראל (פ' וירא) אסמכיה אקרא (בראשית יח, ט) כי ידעתיו למען אשר יצוה את בניו ואת אחריו ושמרו דרך ה', ההכוונה שאאע"ה נטע קדושה גדולה בלב בניו עד שהטביע בטבע נפשותיהם שבוודאי ישמרו דרך ה', ולכן נאמר ושמרו"ו כלומר שבוודאי ישמרו מאחר שכבר נהקק בטבעם עכ"ד. ובה יובן דבר פלא דחזונו כי מכל מה שהיה אליעזר דולה ומשקה מתורת רבו לאחרים, לא נשאר זכר כל דהו, וסוף כל סוף נשארו רק יעקב ובניו ההולמים בתורת ה', ועל כרחק שאליעזר לא היה לו כח זה להשריש בלב התלמידים בחינת ושמרו דרך ה', שתקבע הדבר בקיום נצחי, ועל זה התאונן אאע"ה ואנכי הולך עירי, הינו שלא תשאר בעולם כח הקדושה אשר לו, והטעם כי בן משק ביתי הוא דמשק אליעזר וכו', עיי"ש.

נעמט אין אכט!

מיט \$ 36 שפאָרט איהר איין די בוששה פאר די משפחות אין בני ברק
אז זייערע קינדער זאלן נישט פּרעגן פארוואס שפאָרט מען זיך אויף די וויין אינעם ליל הסדר ?

מוצש"ק אין "בית המדרש עטרת זקנים" אין קרית יואל

תנ"ך בדברי המדרש הנ"ל שהמלאכים אכלו בשר בחלב
רבינו: דאם וואס די מלאכים האבן געגעסן הייסט אכילה
 שלא כדרך אכילתן, וויבאלד זייער סדר איז נישט צו עסן,
 נאר ביי דעם איסור אכילה פון בשר וחלב איז דא צוויי
 דרשות, איינס וואס רב אשי לערנט ארויס (הולין קיד): פון לא
 תאכל כל תועבה (דברים י"ג) כל מה שתיעבתי לך הרי הוא
 ככל תאכל כל תועבה, לויט דעם איז אסור נאר כדרך
 אכילה, און נאך איז דא וואס תנא דבי רבי ישמעאל לערנט
 ארויס איסור אכילה (שם קט"ו): פון דעם וואס ס'שטייט דריי
 מאל לא תבשל, און לויט דעם איז אסור אפילו שלא כדרך
 אכילה.

די מלאכים האבן ארויס געלערנט איסור אכילה אזוי ווי רב
 אשי, אז ס'איז נאר אסור באכילה כדרך אכילתן, און שלא
 כדרך איז נישטא קיין איסור, און ביי זיי איז דאך עסן א
 מאכל גשמי שלא כדרך אכילתן, האבן זיי נישט געהאט
 אויף זיך קיין איסור פון עסן בשר בחלב, לערנט מען אבער
 ארויס פון דעם וואס ס'שטייט דריי מאל לא תבשל איז דא
 איסור אפילו שלא כדרך אכילה, האבן די מלאכים נישט
 געמעגט עסן, וועגן דעם האבן די אידן באקומען די תורה.

דאס קען זיין טייטש אין מדרש (הובא בישמה משה פ' בשלח ועוד)
 הים ראה וינזם, מה ראה, ברייתא דרבי ישמעאל ראה, ווייל
 ווען מ'איז געקומען צו קריעת ים סוף, האט זיך דער ים

נישט געוואלט שפאלטענען, ווייל דער ים האט געהאט א
 מענה אז די אידן האבן נישט קיין זכותים, אזוי ווי
 מ'טרעפט אז משה רבינו האט געפרעגט (שמות ג, יא) וכי
 אוציא את ישראל ממצרים, זאגט רש"י אז ער האט
 געפרעגט מה זכו ישראל, נאר דער באשעפער האט
 געזאגט (שם י"ב) בהוציאך את העם ממצרים תעבדון את
 האלקים על הדר הזה, אז די אידן האבן דעם זכות פון וואס
 זיי גייען מקבל זיין די תורה, אבער דאס איז נאר אויב די
 מלאכים האבן נישט געמעגט עסן בשר בחלב, דורך דעם
 האבן די אידן באקומען די תורה, דאס איז אויב איך לערן
 איסור אכילה אזוי ווי תנא דבי רבי ישמעאל פון די דריי
 מאל לא תבשל, אז ס'איז אסור אפילו שלא כדרך אכילה.

וועגן דעם הים ראה וינזם ברייתא דרבי ישמעאל ראה, אז
 מ'לערנט ארויס איסור אכילה ביי בשר בחלב פון דריי מאל
 לא תבשל, אזוי ווי דער תנא דבי רבי ישמעאל לערנט
 ארויס, און אפילו שלא כדרך אכילה איז אסור, וועגן דעם
 גייען די אידן מקבל זיין די תורה, האבן זיי דאך יא א זכות
 האט זיך דער ים געדארפט שפאלטענען.

וכיבדאת רבינו לברך על היין

ובירכו רבינו: לחיים, מ'זאל זיך זעהן מיט שמחה און מיט
 אלעם גוטן.

ונפרדו לשלום

טייערע ברודער תושבי קרית יואל יע"א

קומט אין די מאסן זיך צו באטייליגן אינעם "מסיבת מלוה מלכה"

לטובת קמחא דפסחא ידי חסד ד'סאטמאר בני ברק

— וואס וועט א"ה פארקומען —

דעם קומענדיגן מוצש"ק פרשת ויקרא הבעל"ט

אין בית המדרש "עטרת זקנים"

קריאת עשרת הדיברות "ברך משה" דהסדר סאטמאר

ע"ש כ"ק רבינו הקוה"ט מרן משה בן הגה"ק רבי חיים צבי זיעעו"כ"א

קרית יואל - בני ברק

המטרה: להנציח הלוואות גדולות בתשלומים נודים ביותר לאנ"ש שהגיע זמן כלולות בניהם בשעמו"מ

"נפש חיה"

ע"ש הרבנית הדיקת
מרת ח' מייזליש ע"ה
בת מרן רבינו משה ז"ע
נפ"ע ח' שבט תשנ"ג
☆☆☆

"חסדי מנחם משה"

ע"ש
ר' מנחם משה גאנץ
ח'
ב"ר דוב ז"ל
נפ"ע י"ג מנחם אב תשנ"ב
☆☆☆

"תהלה לדוד"

ע"ש ר' משה דוד
מעלער ז"ל
ב"ר יהוקאף משולם ז"ל
נפ"ע י"א תשרי תשמ"ח
☆☆☆

"אב"ן ישראל"

ע"ש ר' אברהם נתן
בערנאט ז"ל
ב"ר ישראל ז"ל
נפ"ע י"ב חשוון תשל"ו
☆☆☆

"ציון לנפש חיה"

ע"ש ר' בן ציון בנעט
ז"ל ב"ר ישראל צבי ז"ל
נפ"ע ט' שבט תשנ"ג
חונתו מרת ח' ע"ה
ב"ר הושע ז"ל
נפ"ע י"א סיון תשנ"ה
☆☆☆

"חסדי בא"ר"

ע"ש ר' אלכסנדר
בנעט ז"ל ב"ר עזרא ז"ל
נפ"ע כ"ג ניסן תשנ"ז
חוג' מרת רייזל ע"ה
ב"ר אפרים ז"ל שערן
נפ"ע ה' טבת תשנ"א
☆☆☆

משא"ת חיים

ע"ש ר' חיים גרין ז"ל
ב"ר מרדכי מנחם ז"ל
נפ"ע כ"א אדר א' תשמ"ח
חונתו מרת אלטע
שוינדל ע"ה
ב"ר משה אלהו ז"ל
נפ"ע י"ב ניסן תשמ"ג

"ברכת מזל טוב"

הגנו משגרים ברכת מז"ט חמה ולבבית לאנ"ש החשובים כל אחד בשמו יבורך

הרה"ח ר' חיים אליעזר יאקאב שליט"א

לאירוסי בנו הבה"ח ישראל ני"ז

הר"ר פסח אהרן גרינוואלד הי"ד

ולאביו הרה"ח ר' אלכסנדר יעקב גרינוואלד שליט"א

ולחותנו הרה"ח ר' שלמה זוייס שליט"א

ולחוז הרה"ח ר' אלי' כהן שליט"א

להולדת בתו, נכדתם

קידושא רבא בבית מדרשינו בזכרון מאיר

הר"ר יואל בנעט הי"ד

ולאביו הרה"ח ר' שמואל אלטער בנעט שליט"א

חבר וועד קק עזר נישואין

ולחותנו הרה"ח ר' שמריהו גליק שליט"א

ולזקיני הרה"ח ר' יצחק בנעט שליט"א

להולדת בתו, נכדתם

קידושא רבא בבית מדרשינו בזכרון מאיר

"חסדי שלמה זלמן"

ע"ש ר' שלמה זלמן ז"ל
בן ר' מרדכי זורצבערגער ז"ל
נפ"ע ח' כסלו תשמ"ב
☆☆☆

"חסדי ישראל יעקב"

ע"ש ר'
ישראל יעקב אייזנבערגער ז"ל
נפ"ע ט"ו אייר תשנ"ז
ואביו ר' נתן נטע ב"ר מנחם
מענדל ז"ל ב"ר סיון תשנ"ה
ואמו מרת דינה ע"ה
ב"ר יעקב ישראל הלוי ז"ל
נפ"ע כ"ט תמוז תשנ"ג
☆☆☆

"חסדי שמואל וחנה"

ע"ש
ר' שמואל זאב לעווין ז"ל
ב"ר יעקב דוב ז"ל
נפ"ע ג' תשרי תשנ"ח
חוג' מרת חנה ע"ה
ב"ר חיים משה ז"ל
נפ"ע י"ב חשוון תשל"ו
☆☆☆

"אנשי הי"ש"

ע"ש
ר' אביגדור פרידמאן ז"ל
ב"ר נחמ' ז"ל
נפ"ע ז' שבט תש"ג
חוג' מרת חנה לאה ע"ה
ב"ר יעקב פרענקל מבי"ח ז"ל
נפ"ע ב' אלול תשמ"ג
☆☆☆

"צב"א מרו"ם"

ע"ש ר'
צבי אלימלך געלמאן ז"ל
ב"ר אברהם ז"ל
נפ"ע ד' אלול תשנ"ט
חוג' מרת בריינדל ע"ה
בת ר' מרדכי מנחם ז"ל
נפ"ע כ"ה תמוז תשנ"ט
☆☆☆

"אפריון נמתי לר'

שמעון"

ע"ש ר' שמעון דאסקאל ז"ל
בן ר' שניאור זלמן ז"ל
נפ"ע ז' מנחם אב תשנ"ח
☆☆☆

"זכרון חיים צבי"

ע"ש ר' חיים צבי שווארץ ז"ל
ב"ר חוקי איתמר טובי ז"ל
נפ"ע י"ג כסלו תשנ"ה
☆☆☆

"ממכון שבתו"

השגחה"

וחי אחיך עמך:

**מאסן תושבי קרית יואל וועלן שטראמען היינטיגן
מוצאי שב"ק צום יערליכן "ערב פסח מלוה מלכא"
לטובת קמחא דפסחא ד'סאטמאר בני ברק**

סעודת מלוה מלכה נתנדב דורך משפחת סופר שיחיו צום יארצייט פון זייער מוטער
האשה החשובה מרת שרה ב"ר ברוך משה הלוי ע"ה

וועט פארקומען בנינוס ידידים וחסידים אין ביהמ"ד עטרת זקנים אויף פארעסט רד.

מפעל פראקלאמירט "זכות משפחה קאמפיין" אויסצוצאלן די עסן אויף יו"ט
פסח פאר 180 דאלער

צוגעקומען פרישע כוחות אינעם עבודת
הקודש, די חשוב'ע קרית יואל'ער
אינגעלייט ילידי בני ברק, וועלכע האבן
אויסגעהערט די וויי געשריי פון זייערע
נאנטע און באקאנטע וועלכע פלאגן זיך
צונויפשושטעלן אויף די הוצאות תג
הפסח.

אין שיכון קרית יואל בני ברק זענען
פארהאן פיהל משפחות ברוכי ילדים
בליעה"ר, וואס האבן ליידער נישט דאס
מינימאלסטע מיט וואס צוצוגיין צום יום
טוב, און זיך צו ספראווען מיט די גרויסע
אויסטערלישע הוצאות תג, דעריבער
האבן די עסקני הקהילה אין ב"ב
אויפגעשטעלט אט די חשוב'ע מפעל
"קמחא דפסחא ידי חסד" און זיך
אונטערגענומען צו פארפלעגן פאר די
אנגעוויזענע משפחות די צרכי תג, און

יואל'ער עסקנים נמרצים הלא המה מו"ה
יחזקאל ב"ר חיים אלתר בראך ה"ו,
הרב איתמר מייזליש ה"ו, ועל כולם
דער אלעמען באקאנטער עסקן חשוב
ונערץ מו"ה זלמן לייב סופר הי"ו פון די
געטרייע עסקנים לטובת די מבצר התורה
המעטירה "כולל עצי חיים צדקת רבי
מאיר בעל הנס" אין בני ברק, די שלשה
מטיבי לכת האבן זיך אריינגעווארפן
בלב ונפש ארויסצוהעלפן די היימישע
ברידער אחים לדעה חסידים וידידים
אינערהאלב די קהילה המעטירה אין ב"ב
וועלכע פלאגן זיך צו צוזאמשטעלן דעם
יו"ט פסח אין זייערע געבענטשטע
היזער.

אין צוגאב צו די אויבנדערמאנטע
ראשי העסקנים פונעם מפעל קמחא
דפסחא פון בני ברק, איז היי יאהר

קרית יואל - מיט ווארימע געפיהלן
גרייטן זיך תושבי קרית יואל צום
באקאנטן יערליכן "ערב פסח-מלוה
מלכא" וועלכע וועט היי יאהר אי"ה
פארקומען דעם מוצש"ק פרשת ויקרא
הבעל"ט לטובת די באקאנטע און
בארימטע מפעל "קמחא דפסחא ידי
חסד" שע"י קהל יטב דסאטמאר-בני
ברק, וועלכע טיילן אויס די צרכי תג
הפסח פאר הונדערטער אחים לדעה
נויט-באדערפיגע משפחות אינערהאלב
די סאטמארער קהילה המעטירה אין בני
ברק יצ"ו.

די גרויסארטיגע סעודת מלוה
דמלכא ומסיבה של מצוה וועט
פארקומען אין ביהמ"ד עטרת זקנים
אויף פארעסט רד. אראנדזשירט דורך די
אלעמען-באקאנטע חשוב'ע קרית

צוצושטעלן אלע געברויכן בדרך כבוד, אויף אַ ספעציעל באשיידענעם וועג אן קיין פירסום און מראית עין.

עס איז איבעריג צו שילדערן די לעכטיגקייט און פרייד וועלכע עס שפראצט אריין אין די שטובער פון די משפחות ווען אויפשטייענדיג איינע פון די פרי-מארגנ'ס אין די טעג פון ערב פסחים טרעפן זיי פאר זייער טיהר אַ פארמאכטן פעקל אנגעפיהלט מיט אלע נויטיגע מאכלי החג ווי אויל, וויין, פירות און ירקות, און פלייש א.א.וו. אויף אַ שיינעם מסודר'דיגן אופן, די שמחת ועונג יו"ט איז דאך עד אין לשער, די פעקל מיט די צרכי החג נעמט פון זיי אראפ אַ שווער פעקל פון די עול הוצאות יו"ט.

היי יאהר איז ספעציעל וויכטיג די שטיצע, ווען ווי באקאנט איז די עקאנמישע מצב ספעציעל אין ארץ ישראל געפאלן מטה מטה ה"י, אידן אין א"י פלאגן זיך זייעהר שווערע אויפן ביסן פון מויל, ווען פון די צווייטע זייט וואקסן די פרייזן אין די געשעפטן, און דער יקרות היי-יאר איז אויסטערליש גרויס, אזוי ארום אז אסאך אידישע שטובער האבן קוים אויף לחם לאכול.

כמה מעלות טובות פארמאגט די דאזיגע מפעל קמחא דפסחא ידי חסד פיהל מער אויסגעצייכנט און אויסגעהאלטן פון מערערע מפעלי קמחא דפסחא, צום ערשט מיטן אופן החלוקה וואס ווערט געטהון מתן בסתר באגלייט מיט אַ שטרענגע קפידה אז עס זאל ח"ו נישט צוקומען דאס מינדעסטע בושה פאר'ן מקבל, די פעקלעך ווערן אראפגעשטעלט ביי די טיהרן פון די משפחות נצרכות באישון ליל, און

צווייטנס איז אויך די שטרענגע כמות החלוקה וואס ווערט אויסגערעכנט בכובד ראש דורך די געטרייע עסקנים אז יעדער זאל קומען די מחסורו אשר יחסר לו לויט די צאל פון די נפשות, און עס ווערט שטארק אפגעהיטן עס זאל געטיילט ווערן נאר צורכי החג וואס פעלט זיך אויס באמת אין יעדן אידישן שטוב אויף יו"ט פסח.

מיט אַ ספעציעלער בריוו ווענדן זיך די חשוב'ע עסקנים פון ב"ב - וועלכע פיהרן אן מיטן ארגאניזירן און אויסטיילן די פעקלעך פון מפעל קמחא דפסחא - מיט אַ הארצרייסנדע רוף צו אחינו בנ"י נדיבי עם רחמנים בני רחמנים, מ'זאל זיי זאלן קומען צו הילף צו דעקן די אומגעהוירע שווערע הוצאות וואס דאס קאסט אפ, און גלייכצייטיג זיך איינקויפן אַ חלק אין די שמחת יו"ט ביי די הונדערטער היימישע שטובער אין שיכון קרית יואל ב"ב.

ספעציעל שלוחי מצוה עסקנים נמרצים פון בני ברק יצ"ו זענען ארויסגעקומען קיין ניו-יארק צו אנווארעמען די הערצער פון אחינו בני ישראל נדיבי לבב זיי זאלן זיך משתדל זיין למעלה מיכולתם ארויסצוהעלפן מיט ברייטהארציגע שטיצע די היימישע משפחות אין בני ברק וועלכע מוטשען זיך אויף זייערע לחם לאכול ובגד ללבוש.

צום היי-יעריגן אקציע פראקלאמירן די מנהלי הקמחא דפסחא אַ "זכות-משפחה קאמפיין" ווען מיטן סכום פון 180 דאלער קויפט מען זיך איין די זכות עצום ונשגב אויסצוצאלן די הוצאות פון יו"ט פסח פאר איינס פון נויט-באדערפיגע משפחות חשובות ונכבדות

אין בני ברק, אז מען טראכט אריין דערין מיינט דאס אַ גרויסע געלעגנהייט אז מיט דעם סכום בלויז פארזיכערט מען זיך אַ געוואלדיגע זכיה אויסצוהאלטן אַ היימישע משפחה חשובה פון עניי ארץ ישראל אויף יו"ט פסח, ווי אנדערש וועט אזא זוכה לדבר מצוה רבה זו צוגיין צום סדר נאכט און זאגן דעם "כל דכפין ייתי וייכול..." נאכ'ן אויסצאלן די הוצאות המאכלים פון פסח פאר אַ גאנצע משפחה.

תושבי קרית יואל זענען דאך באקאנט מיט זייערע ברייט-הארציגקייט פאר יעדן דבר שבקדושה, איז צו האפן אז על אכו"כ ווען דא רעדט זיך פון אייגענע געטרייע און היימישע ברידער אין ארה"ק - וועלכע מוטשען זיך אויף די טאג טעגליכע לעבן און ווער רעדט נאך אויף אזא חג הפסח הבעל"ט - וועלן זיי זיכער זיך אנגארטלען און ארויסווייזן ברידערשאפט און געטריישאפט דורך זיך באשטייערן ביד רחבה ורוח נדיבה און זיך איינרישן די געוואלדיגע זכיה אינעם "זכות-משפחה קאמפיין".

ווי געמאלדן וועט דעם מוצש"ק פרשת ויקרא פארקומען די גרויסארטיגע מלוה מלכה און געלט אקציע פאר אט די מפעל חשוב ונשגב, עס ווערט סערווירט ווערן אַ ברייטע סעודתא דדוד מלכא משיחא ווען אַ שטאב פון ענערגישע עסקנים וועלן אויפנעמען יעדן איינעם לפי כבודו, און וועלן זארגן צו פארזיכערן די הצלחה פון די אקציע, קומט אין די מאסן צו שטיצן די אחים לדעה אין בני ברק.

- כל דכפין ייתי וייכול -

א היימישע זיך

מפעל "קמחא דפסחא" שע"י קהל יטב לב ד'סאטמאר בני ברק
ווענדן זיך צו תושבי וויליאמסבורג מיט א הארצרייסנדע געבעט אויף הילף

נארמאלע צרכי יו"ט, אדער ח"ו אריינצופאלן
און שווערע חובות אויף צו צורישן די יו"ט
בהרחבה געהעריג ווי עס פאסט.

פאר די אלע היימישע מענטשן טייל פון זיי
בני תורה, מרביצי תורה, אדער פשוט בעלי
בתים נכבדים וואס זענען געבענטשט מיט
שטובער מיט קינדער בליעה"ר, העלפט די
"מפעל קמחא דפסחא" זיי זאלן קענען צו גיין
צום יו"ט מיט א שמחה און הרחבת הדעת, עס
זאל הערשטן ביי זיי און שטוב אַ עונג יו"ט נישט
קיין צמצום און קיין דאגות פון די שווערע
הוצאות.

אַ ספעציעלן חשיבות און שלימות צום
מצוה ווערט געטוהן מיטן אכטונג געבן אויפן
כבודם של בני אדם, און נישט ווי איבעראל וואס
יעדער נצרך דארף זיך קומען אפנעמען זיינע
צרכי החג, און טייל מאל זענען זיך מענטשן מונע
פאר בושה, און מוזן זיך נעבעך אפלאגן דעם

אין די יעצטיגע טעג קומט פאר אַ
גרויסארטיגע געלט אקציע פארן מפעל כביר
וחשוב "קמחא דפסחא", וואס ווערט
אנגעפיהרט שוין יאהרן לאנג אינערהאלב די
סאטמאר'ע קהילה נאה וחסודה אין קרית יואל
- בני ברק יצ"ו, דורך היימישע און חשובע
עסקנים פון קהל יטב לב ד'סאטמאר.

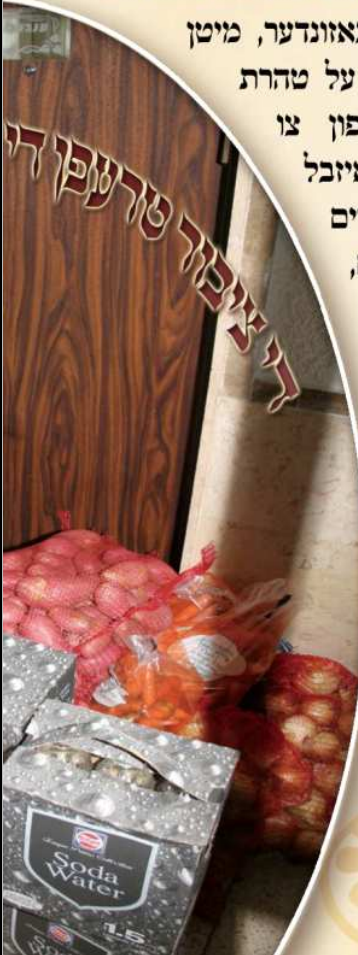
די חשובע מפעל שטעלט צו פאר די
משפחות אנשי שלומינו אַ פעקל וועלכע
אנטהאלט אין זיך אלע צרכי יום טוב וואס
ניטיגן זיך אויף פסח אין יעדן אידישן שטוב,
אנגעהויבן מיט ירקות פון אלע מינים, אויל און
ווין, און אויך פלייש א.א.וו., די אלע זאכן וואס
קאסטן אפ שווערע געלטער וועלכע די
צופאלענע עקענאמישע מצב אין אר"י ערלויבט
נישט דאס צו קענען איינקויפן, און פיהלע פון
היימישע אידן זענען געצווינגען זיך צו
איינשפארן פאר זיך און פאר די קינדער פון די



יו"ט אלץ נאר נישט צו ווערן פארשעמט כעני
 בפתח ווארטנדיג אויפן רייע ביים אויסטיילן די
 קמחא דפסחא, דא איז אבער איינגעפיהרט גאנץ
 אנדערש, די חשובע עסקנים וויסנדיג ריכטיג די
 אלע נצרכים וואס טייל מאל איז דאס בעלי בתים
 נכבדים וואס די רעדל האט זיך ביי זיי אויסגעדרייט
 ל"ע און ליגן אונטער שווערע חובות צו פונעם
 שווערן מצב הפרנסה אין א"י, צו פון התונה מאכן
 די קינדער, אט די אלע מבלי יודעין באקומען
 זייערע צרכי החג פארמאכט אין פעקלעך
 טרעפנדיג דאס צופרי לעבן די טיהר פון זייעהר
 שטוב, עס איז איבעריג צו שילדערן די גרויסע
 שמחה און לעכטיגקייט וואס שפראצט אריין אין
 שטוב טרעפנדיג אט די גרויסע פעקלעך וואס
 אנטהאלטן אין זיך כל מילי דמיון וואס פעלן אויס
 צום יו"ט אזוי ווי פירות און ירקות, פלייש, אויל,
 וויין, א.א.וו. איש ומשפחתו די מהסורו אשר יחסר
 לו, לויט די צאל פון די קינדער און די בני
 המשפחה, און נאך אויף אזא שיינעם מכובד'יגן
 אופן.

נאך א זעלטענעם השיבות פארמאגט אט

די קמחא דפסחא באזונדער, מיטן
 זיך האלטן שטרענג על טהרת
 הקודש אפגעהיט פון צו
 נהנה זיין משולחן איזבל
 פון די ידי זדים וכופרים
 ממשלת הציונים,
 וואס ווי באקאנט
 קומען זיי צו הילף
 און זיי שטיצן
 אלע אנדערע
 ארגאניזאציעס
 פון קמחא
 דפסחא אין ארץ
 ישראל, בפרט אין
 בני ברק וואס איז
 פיהל מיט



ני איינער טרעפן די

פרעמדע קרייזן און קהילות וועלעכע יעדער באקומט אַ ברייטע שטיצע מיט וועלעכע זיי פיהרן אן קמחא-דפסחא-ארגאניזאציעס און טיילן אויס צרכי החג מיט אַ ברייטע האנט, אן זיך צו דארפן דערביי צופיהל איבערארבעטן און זיך פלאגן, דאגעגן די דאזיגע סאטמארער קמחא דפסחא ווערט געשטיצט נאר דורך די נדבות פון אנשי שלומינו אחינו בני ישראל נדיבי עם.

אין די לעצטע יאהרן וואס ווי באוואוסט איז די מצב הכלכלה אין א"י אויפן נידעריגסטן שטאפל מענטשן געבן אויף זייער דזשאב'ס נישט האבנדיג קיין געלט דאס אויסצוהאלטן, עס פאלן אוועק פרנסות, און די פרייזן פון אלע צרכי החג הייבן זיך, זעלבסט פארשטענדליך אז דאס אלעס טוהט שווערער באלעסטיגן די אזוי אויך שווערע עול פון די הוצאות פונעם קמחא דפסחא, ווען פון איין זייט קאסטן אפ די צרכים אסאך טייערער, און פון די צווייטע זייט פארמערן זיך לידער די נצרכים וואס דארפן צוקומען צו די תמיכה פון די קמחא דפסחא.

דעריבער קוקן ארויס די מנהלים חשובים אויף די ברייט הארציגע הילף פון די אחים לדעה מעבר לים, און בעטן זיך בבקשה ותחנונים טייערע ברידער! האט רחמנות אויף די חשובע היימישע משפחות זיי זאלן



קענען אפרעכטן די חג הפסח מיט פרייד און מיט אַ עונג יו"ט, העלפט אונז צו העלפן די חשובע אינגעלייט און בעה"ב נצרכים וואס האבן נישט מיט וואס יו"ט צו מאכן, שטרעקט אויס אייעהר ברייטע שטיצע בעין יפה וברוח נדיבה, און נעמט אַ חלק אין באלייכטן הימישע אידישע משפחות אויף יו"ט פסח, ווי שטארק גליקליך וועט איהר זיך שפירן בליל התקדש החג זיצנדיג ביים סדר טיש כבני חורין ביים זאגן אין די הגדה "כל דכפין ייתי וייכול, כל דצריך ייתי ויפסח".... וויסנדיג אז נאך אפאר משפחות זיצן און רעכטן אפ דעם סדר נאכט אין אייער זכות און מיט אייעהר הילף, די זכות איז דאך זיכער געוואלדיג גרויס עד אין לשער.



די עסקנים שטעלן אויס די סדר הלוקה

דעריבער אצינד ווען עס קומט אצינד פאר די גרויסארטיגע מגבית לטובת די מפעל קמחא דפסחא, איז צו האפן אז די ציבור חשוב וועט זיך באטייליגן בגוף ובמזון און צוהעלפן במוטב היכולת צו די שווערע הצאות פונעם חשובין מפעל, און אין דעם זכות וועט איהר זיכער זוכה זיין צו כל הברכות האמורות בתורה.



מען רייגט אראפ די פטקלעך פאר ישרון ביים טיהר

טייערע אידן רחמנים בני רחמנים!
פאר'ן סכום פון
\$ 180
 רישן אייך זיך איין
די זכות פון אַ משפחה
אויף יו"ט פסח
 וחי אחיך עמך!



מ'פיהרט אפ' ישרון די פטקלעך